

Bestemmingsplan

Fietspad Broekhovenseweg 2020

Gemeente Bergeijk

Bestemmingsplan

Fietspad Broekhovenseweg 2020

Gemeente Bergeijk

Toelichting

Regels

Verbeelding

Vastgesteld:

28 januari 2021

Projectgegevens:

TOE05-0465175-01A

REG05-0465175-01A

02-465175-BP-VA-FB20-210301

Identificatienummer:

NL.IMRO.1724.BPUfbw0084-VAST

Datum vrijgave

01-03-2020

Opsteller(s)

MB, SI

Projectleider

CS

Vrijgave

MB

croonenburo5

Vestiging Oosterhout
Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
T: +31 (0)162 48 75 00
www.croonenburo5.com

Vestiging Maastricht
Wim Duisenbergplantsoen 21
6221 SE Maastricht
T: +31 (0)43 325 32 23
info@croonenburo5.com

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding en doel	1
1.2	Het plangebied	1
1.3	Geldend bestemmingsplan	2
1.4	Bij het plan behorende stukken	2
1.5	Leeswijzer	2
2	Planbeschrijving	3
2.1	Nieuwe verbinding Grenscorridor N69 en Gebiedsimpuls	3
2.2	Integraal gebiedsplan Grenscorridor N69	3
2.3	Gebiedsbeschrijving	5
2.4	Projectbeschrijving	5
2.5	Ruimtelijke inpasbaarheid van het fietspad	7
2.6	Vertaling in het bestemmingsplan	7
3	Beleidskader	9
3.1	Nationaal beleid	9
3.2	Provinciaal beleid	10
3.3	Gemeentelijk beleid	20
4	Milieuhygiënische en planologische aspecten	23
4.1	M.e.r.-beoordeling	23
4.2	Bodem	23
4.3	Water	24
4.4	Natuur	28
4.5	Geluid	31
4.6	Luchtkwaliteit	31
4.7	Bedrijfshinder	32
4.8	Externe veiligheid	32
4.9	Archeologie en cultuurhistorie	33
4.10	Kabels en leidingen	35
5	Het bestemmingsplan	37
5.1	Plansystematiek	37
5.2	Opzet van de regels	37
5.3	De bestemmingen	38
6	Uitvoerbaarheid	41
6.1	Financiële uitvoerbaarheid	41
6.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	41

Bijlagen:

- Bijlage 1: Verkennend bodemonderzoek fietspaden Bergeijk e.o., Antea Group, 3 juni 2019
- Bijlage 2: Quicksan natuurwetgeving voor de aanleg van een fietspad in Bergeijk, Faunaconsult, 17 mei 2019
- Bijlage 3: Bureauonderzoek fietspaden Bergeijk, Antea Group Archeologie, 25 februari 2019
- Bijlage 4: Advies Archeologische Monumentenzorg 2018 – 172, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, 29 oktober 2018
- Bijlage 5: Nota inspraak en vooroverleg, inclusief rapportages alternatievenonderzoek
- Bijlage 6: Nota zienswijzen en ambtshalve aanpassingen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan de westzijde van Valkenswaard wordt een nieuwe verbindingsweg aangelegd tussen Valkenswaard-Zuid en de A67 bij Veldhoven. Vanwege de aanleg van deze weg worden in de regio Grens-corridor N69 maatregelen uitgevoerd om de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te verbeteren. Eén van deze maatregelen is de aanleg van een fietsverbinding tussen Westerhoven, Riethoven en de Volmolen. In het Integraal gebiedsplan Grens-corridor N69 is een voorstel opgenomen dat bestaat uit de aanleg van:

- een fietspad langs de Heuvel en Dorpsstraat, tussen de N397 en Riethoven;
- een fietspad langs de Schoolstraat, tussen Riethoven en de Kapelstraat;
- een fietspad langs de Broekhovenseweg, tussen de Wilgerijs en de Volmolen.

Het bestemmingsplan 'Fietspad Broekhovenseweg 2020' maakt de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Broekhovenseweg mogelijk. In het voorontwerpbestemmingsplan (toen nog met de naam 'Fietspaden Westerhoven – Riethoven 2019') waren ook fietspaden langs de Heuvel/Dorpsstraat en de Schoolstraat opgenomen. Naar aanleiding van de ingediende inspraakreacties is besloten om eerst een variantenstudie te verrichten naar de aanleg van een fietsverbinding tussen Riethoven en de Volmolen. Op basis van die variantenstudie is geconcludeerd dat het voor de Schoolstraat de voorkeur heeft om de grens van de bebouwde kom in noordelijke richting te verschuiven. Hierdoor kan worden volstaan met herinrichting van het bestaande wegprofiel en is de aanleg van een vrijliggend fietspad niet meer aan de orde. Het vrijliggende fietspad langs de Heuvel/Dorpsstraat is opgenomen in het bestemmingsplan 'Fietspad Heuvel – Dorpsstraat', dat in de loop van 2020 als ontwerpbestemmingsplan ter inzage is gelegd. De fietspaden langs de Schoolstraat en de Heuvel/Dorpsstraat maken daarom geen deel uit van het plangebied van dit bestemmingsplan.

Dit bestemmingsplan ziet op de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Broekhovenseweg. Het fietspad past hier niet binnen de verkeersbestemming van het geldende bestemmingsplan, maar ligt grotendeels in een agrarische bestemming of een bosbestemming. Herziening van het bestemmingsplan is daarom nodig om de aanleg van het fietspad mogelijk te maken. In dit bestemmingsplan wordt voor het fietspad een verkeersbestemming opgenomen.

1.2 Het plangebied

Het plangebied ligt in het buitengebied van Bergeijk en omvat gronden aan de zuidzijde van de Broekhovenseweg, tussen de kruising met de Wilgerijs en de kruising met de Zeven Fonteynen. In het ontwerpbestemmingsplan waren ook gronden tussen de Zeven Fonteynen en de Volmolen in het plangebied opgenomen. Het fietspad was hier in het ontwerpbestemmingsplan aan de noordzijde van de rijbaan voorzien. Deze gronden zijn bij de vaststelling van het bestemmingsplan buiten het plangebied gelaten. Er wordt eerst nader onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het fietspad ook hier aan de zuidzijde te situeren. Op een later moment zal besluitvorming over dit deel van het fietspad plaatsvinden.

Voor de gronden waar de nieuwe N69 de Broekhovenseweg gaat kruisen, geldt het provinciaal inpassingsplan 'Nieuwe Verbinding Grens-corridor N69'. De gronden waarvoor het provinciaal inpassingsplan geldt zijn buiten het plangebied van dit bestemmingsplan gelaten. De aanleg van een vrijliggend fietspad is hier onderdeel van het project voor de aanleg van de nieuwe N69 en is op grond van het provinciaal inpassingsplan al mogelijk.

De grens van het plangebied wordt aan de ene zijde gevormd door de grens van de bestemming 'Verkeer' uit het geldende bestemmingsplan en aan de andere zijde door de buitenste begrenzing van het nieuwe fietspad. Omdat een deel van het fietspad wordt aangelegd binnen het Natuur Netwerk Brabant (NNB) is natuurcompensatie nodig. De compensatie vindt plaats op drie percelen in de nabijheid van de Beekloop, kadastraal bekend als D663 (gedeeltelijk), D713 en D714. Deze percelen zijn opgenomen in het plangebied en bestemd als 'Natuur'.

1.3 Geldend bestemmingsplan

Voor het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011', dat op 7 juli 2011 is vastgesteld door de gemeenteraad. Het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' is partieel herzien door vaststelling van de bestemmingsplannen 'Herziening Buitengebied Bergeijk 2014' (vastgesteld op 1 juli 2014) en '2^e herziening Buitengebied Bergeijk 2017' (vastgesteld op 1 juni 2017).

De gronden binnen het plangebied hebben deels de bestemming 'Bos', deels de bestemming 'Agrarisch met waarden – Landschapswaarden 1' en deels de bestemming 'Recreatie'. Deze bestemmingen maken (onverharde) paden, wegen en parkeervoorzieningen ten dienste van de bestemming mogelijk. Het fietspad langs de Broekhovenseweg staat niet ten dienste van de geldende bestemmingen, maar is een doorgaand fietspad dat langs de bestaande rijbaan van de Broekhovenseweg wordt aangelegd. Dit bestemmingsplan is opgesteld om het fietspad juridisch-planologisch goed te regelen door het te bestemmen als 'Verkeer'.

De compensatiepercelen nabij de Beekloop zijn in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' deels bestemd als 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden 2' en deels als 'Natuur'. De compensatiepercelen kennen een agrarisch gebruik en de natuurbestemming is ter plaatse niet gerealiseerd.

1.4 Bij het plan behorende stukken

Dit bestemmingsplan bestaat uit drie delen:

- een verbeelding, waarop onder meer de bestemmingen in het plangebied zijn weergegeven;
- regels, waarin de bouw- en gebruiksmogelijkheden van de op de verbeelding weergegeven bestemmingen zijn opgenomen;
- een toelichting, waarin het initiatief is beschreven, de gemaakte keuzes zijn gemotiveerd en het plan is getoetst aan het geldende beleid en de relevante milieuaspecten.

De verbeelding en regels vormen het juridisch bindende deel van het bestemmingsplan. De toelichting is niet juridisch bindend, maar bevat een beschrijving van de keuzes die zijn gemaakt om tot een bestemmingsregeling te komen.

1.5 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de planbeschrijving. In dat hoofdstuk wordt ingegaan op de relatie met de gebiedsimpuls Grenscorridor N69, op de bestaande situatie in het plangebied en op de aanleg van het fietspad. In hoofdstuk 3 wordt het initiatief getoetst aan het relevante beleid op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau. Hoofdstuk 4 beschrijft de relevante milieuhygiënische en planologische aspecten en hoofdstuk 5 bevat de juridische toelichting. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de economische en maatschappelijke uitvoerbaarheid van het initiatief.

2 Planbeschrijving

2.1 Nieuwe verbinding Grenscorridor N69 en Gebiedsimpuls

De huidige N69 tussen Valkenswaard Zuid en de A2/N2 ten noorden van Aalst is in de afgelopen decennia overbelast geraakt, wat heeft geleid tot leefbaarheids- en bereikbaarheidsproblemen in de regio Grenscorridor N69. Om deze problematiek op te lossen wordt een nieuwe wegverbinding aangelegd, die langs de westzijde van Valkenswaard loopt (oostelijk van Westerhoven en Riethoven) en ter hoogte van Veldhoven-West aansluit op de A67. Het provinciale inpassingsplan 'Nieuwe verbinding Grenscorridor N69', dat aanleg van de nieuwe weg mogelijk maakt, is door een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State op 13 juni 2018 onherroepelijk geworden. Inmiddels is gestart met voorbereidingen voor de realisatie van de nieuwe weg.

Maatregelen in regio Grenscorridor N69

Onderdeel van de aanleg van de nieuwe verbindingsweg is een pakket aan maatregelen in de regio Grenscorridor N69, bestaande uit:

- Nulplusmaatregelen: verkeerskundige maatregelen die tot doel hebben om de doorstroming op lokale wegen te verbeteren en met sluipverkeerwerende maatregelen te bevorderen dat de juiste verkeersstroom sneller op de juiste route komt. Dit pakket bevat tevens maatregelen ter bevordering van het gebruik van de fiets en van (hoogwaardig) openbaar vervoer.
- Gebiedsimpuls: maatregelen die tot doel hebben een ruimtelijke kwaliteitsverbetering te realiseren in de regio. De gebiedsimpuls richt zich niet op verkeerskundige maatregelen, maar op maatregelen op het gebied van landbouw, natuur, landschap, water en recreatie.

In de gemeente Bergeijk zijn de nulplusmaatregelen beperkt tot maatregelen om sluipverkeer te weren en verkeer de juiste routes te laten volgen. De aanleg van een fietsverbinding tussen Westerhoven, Riethoven en de Volmolen vloeit voort uit de gebiedsimpuls. Gelijktijdig met de aanleg van de fietsverbinding worden nulplusmaatregelen uitgevoerd die grenzen aan het fietspad.

De nulplusmaatregelen en de maatregelen die onderdeel zijn van de gebiedsimpuls zijn aanvullend op de mitigerende en compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn in verband met de aanleg van de nieuwe verbinding. Omdat de maatregelen geen voorwaarde zijn voor het realiseren van de nieuwe verbindingsweg, maken ze geen deel uit van het provinciaal inpassingsplan 'Nieuwe Verbinding Grenscorridor N69', maar zijn ze buiten het plangebied van dat plan gehouden. Het is aan de afzonderlijke gemeenten om de nulplusmaatregelen en de maatregelen die voortvloeien uit de gebiedsimpuls – voor zover noodzakelijk – juridisch-planologisch mogelijk te maken.

Gebiedsimpuls

In de gebiedsimpuls gaat het om méér dan alleen verkeer. De bedoeling is dat aan de hele regio Grenscorridor N69 een ruimtelijke kwaliteitsimpuls wordt gegeven. Hiertoe is een integraal gebiedsplan opgesteld, waarin naast gebiedsimpuls- en landbouwkundige maatregelen ook de realisatie van Natuur Netwerk Brabant en de wateropgaven van Waterschap De Dommel zijn opgenomen. Daarnaast hebben de partners in de regio een aantal innovatieve projecten benoemd en beschreven. Onderdeel van de gebiedsimpuls is de verbetering van de recreatieve routes (het wandel- en fietspadennetwerk) in de regio.

2.2 Integraal gebiedsplan Grenscorridor N69

Het Integraal gebiedsplan Grenscorridor N69 (november 2014) is een plan op planstudieniveau waarin een integraal pakket aan kwaliteitsverbeterende maatregelen in de regio Grenscorridor N69 is opgenomen. Vanaf 2012 zijn voorstellen gedaan en uitgewerkt om in de hele regio maatregelen te treffen.

Op basis van een analyse van de kwaliteiten en kansen van het gebied is een ambitiekaart opgesteld. De cultuurhistorische landschapseenheden (beekdalen, essen, jonge heideontginningen en heide-/boscomplexen) vormen de fysieke basis van de kaart. Vanuit de kenmerken van deze gebieden is aangegeven wat de samenhangende mogelijkheden en kansen zijn voor landbouw, water, natuur, recreatie en landschap.

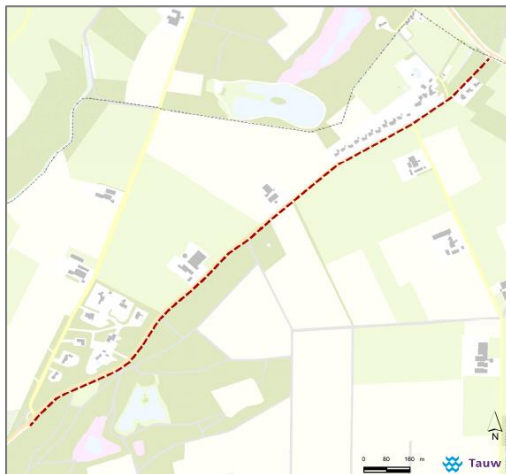
Op een ontwerpkaart is vervolgens een integraal ruimtelijk toekomstbeeld van de deelgebieden weergegeven bij realisatie van de gebiedsimpuls. Op deze kaart zijn onder meer de bestaande en nieuwe landschapselementen, de bestaande en nieuwe natuur en de netwerken aan (recreatieve) fiets- en wandelroutes weergegeven. De routes zijn uitgewerkt in een netwerkkaart.

Netwerkkaart

De netwerkkaart geeft een overzicht van de (recreatieve) routes in het gebied, waarbij een onderscheid is gemaakt in bestaande routes en nieuwe/aangepaste routes, als onderdeel van de voorstellen in de ontwerpkaart. Het gaat om wandelroutes, fietsroutes, ATB-routes en ruiterroutes. De nieuw aangeduide routes omvatten bestaande paden/wegen die op onderdelen worden aangepast (bijvoorbeeld qua verharding) of aangevuld (missing links). In de netwerkkaart zijn ook twee nieuwe utilitaire fietsroutes opgenomen: de route Stevertsebaan tussen Steensel en Broekhoven en de route Westerhoven-Riethoven-Volmolen.

Uitvoeringspakket fietsverbinding Westerhoven-Riethoven-Volmolen

Aanleg van de fietsroute Westerhoven-Riethoven-Volmolen is als één van de uitvoeringspakketten (uitvoeringspakket H) opgenomen in het integraal gebiedsplan. In de bijlage bij het integraal gebiedsplan is inzichtelijk gemaakt waar ingrepen nodig zijn om een volwaardige fietsroute te realiseren. Onderdeel van de route zijn de aanleg van een fietspad langs de Heuvel/Dorpsstraat (tussen Riethoven en Westerhoven), langs de Schoolstraat (tussen Riethoven en de Kapelstraat) en langs de Broekhovenseweg (tussen de Wilgerijs en de Volmolen).

Aanleg utilitair fietspad Westerhoven-Riethoven-Volmolen (bron: Uitvoeringspakket H uit het integraal gebiedsplan Grenscorridor N69)

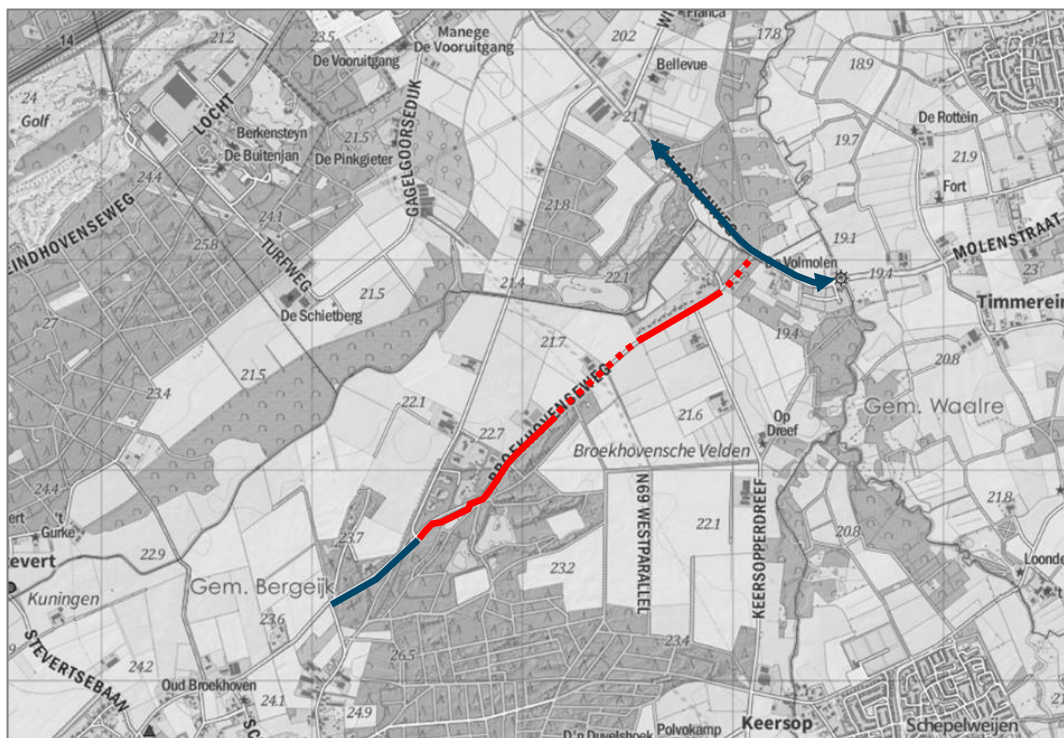
Dit bestemmingsplan ziet op een deel van de fietsverbinding Westerhoven-Riethoven-Volmolen, namelijk op de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Broekhovenseweg. Voor de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Heuvel/Dorpsstraat is een afzonderlijk ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht. Voor de Schoolstraat is gekozen voor een andere oplossing, namelijk het verschuiven van de grens van de bebouwde kom en herinrichting van het wegprofiel. Deze maatregelen passen binnen het geldende bestemmingsplan, zodat het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor de Schoolstraat niet nodig is.

2.3 Gebiedsbeschrijving

Dit bestemmingsplan maakt de aanleg van een vrijliggend fietspad mogelijk langs de Broekhovenseweg. Deze weg ligt in het buitengebied van Bergeijk en loopt door het afwisselende Kempische landschap. De Broekhovenseweg is een 60 km/h-weg, die deels (van de kruising met de Kapelstraat tot de kruising met de Wilgerijs) is voorzien van een vrijliggend fietspad aan de zuidzijde van de rijbaan. Vanaf de aansluiting met de Wilgerijs is de relatief smalle rijbaan voorzien van fietssuggestiestroken. De Broekhovenseweg loopt vanaf hier in oostelijke richting door het bosgebied van de Einderheide (zuidzijde van de weg) en daarna door een agrarisch gebied met aan de noordzijde van de weg eerst enkele agrarische bedrijven en daarna een strook met vrijstaande woningen. Na de kruising met de Zeven Fontein en staan aan de zuidzijde van de Broekhovenseweg een drietal woningen, waarna de weg tussen twee kleinere bospercelen doorloopt om vervolgens aan te sluiten op de Volmolenweg (die in noordwestelijke richting naar Veldhoven en Eindhoven loopt) en de Volmolen (die in zuidoostelijke richting naar Waalre en Valkenswaard loopt). Langs de Volmolenweg en Volmolen liggen aan weerszijden vrijliggende fietspaden.

2.4 Projectbeschrijving

Met de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Broekhovenseweg wordt voorzien in de realisering van een missende schakel voor utilitair en recreatief fietsverkeer in het buitengebied van Bergeijk. Het fietspad sluit aan op het bestaande vrijliggende fietspad tussen de kruising met de Kapelstraat en de kruising met de Wilgerijs en op het vrijliggende fietspad dat onderdeel is van de aanleg van de kruising van de Broekhovenseweg met de nieuwe N69 (verdiepte ligging N69 en viaduct Broekhovenseweg). Hierdoor ontstaat een volledig vrijliggende fietsverbinding tussen de Kapelstraat in het westen en de Volmolen in het oosten.

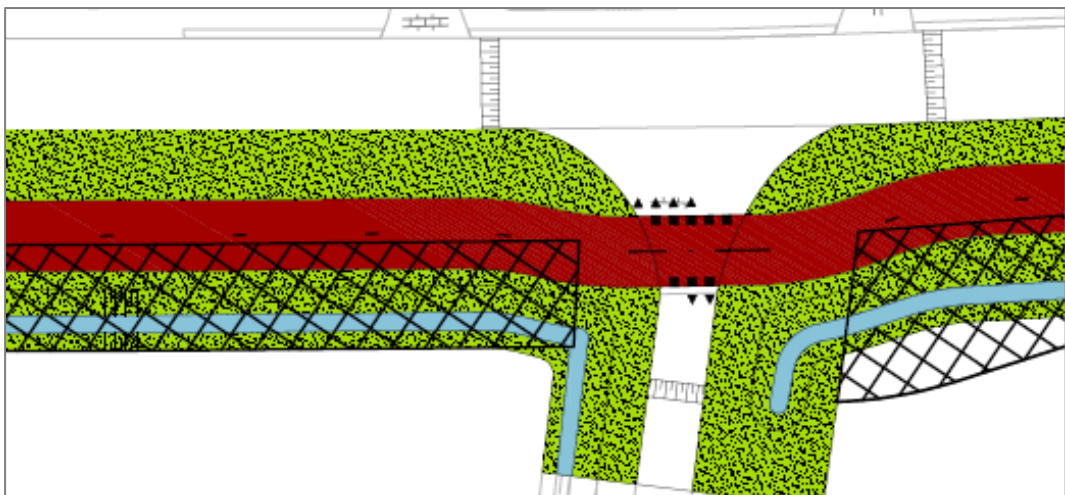
Overzicht fietsroute Broekhovenseweg tussen Kapelstraat en Volmolen:

- in blauw de bestaande delen van de route (vrijliggend fietspad)
- in rood de nieuwe delen van de route (doorgetrokken lijn: opgenomen in dit bestemmingsplan, onderbroken lijn: opgenomen in provinciaal inpassingsplan 'Nieuwe Verbinding Grenscorridor N69' of nog onderwerp van nader onderzoek (tussen Zeven Fontein en Volmolen))

Het vrijliggende fietspad is uitgewerkt in concrete inrichtingstekeningen, waarop de ligging van het fietspad en de aansluiting op de bestaande wegen/fietspaden zijn vormgegeven. Voor de ligging van het fietspad is rekening gehouden met de bestaande karakteristieken van de omgeving en met de huidige infrastructuur, zodat het fietspad op een logische manier wordt ingepast. Er wordt een twee-richtingenfietspad met een breedte van 4 meter aangelegd, gescheiden van de rijbaan door groene bermen waarin onder meer ruimte is voor (bestaande en aan te passen) berm sloten en watergangen. Door te kiezen voor een twee-richtingenfietspad blijven de ingrepen overal beperkt tot één zijde van de weg en kan rekening worden gehouden met bestaande elementen, waaronder de woonpercelen aan de Broekhovenseweg. Het tracé van het fietspad ziet er van west naar oost als volgt uit.

Vanaf de aansluiting met de Kapelstraat maken fietsers gebruik van het bestaande vrijliggende fietspad aan de zuidzijde van de Broekhovenseweg. Vanaf de kruising met de Wilgerijs (het einde van het huidige vrijliggende twee-richtingenfietspad) wordt aan de zuidzijde van de Broekhovenseweg een twee-richtingenfietspad met een breedte van 4 meter aangelegd. Het fietspad wordt van de rijbaan gescheiden door een groene tussenberm, waarin ruimte is voor (bestaande en nieuwe) (zak)sloten/greppels. Waar in de huidige situatie ter hoogte van het Huisven sprake is van een open plek in het bos, wordt het fietspad op wat grotere afstand van de rijbaan gelegd. Hierdoor kan de bestaande bosstrook behouden blijven en wordt onnodige kap van bomen voorkomen. Vervolgens komt het fietspad weer dicht tegen de rijbaan te liggen.

Ter hoogte van de woningen aan de Broekhovenseweg 19-30 ligt de rijbaan wat hoger dan de naastgelegen agrarische gronden. Hier wordt de bestaande watergang verlegd, zodat die aan de zuidzijde van het fietspad komt te liggen. Het fietspad ligt hier dus tussen de rijbaan en de watergang in. Hierdoor blijft het hoogteverschil tussen rijbaan en fietspad beperkt en ontstaat een natuurlijke scheiding tussen het fietspad en de agrarische gronden ten zuiden ervan. In de tussenberm tussen weg en fietspad is ruimte voor behoud van de bestaande bomen. Om het fietspad hier goed bereikbaar te maken vanuit de woningen aan de noordzijde van de weg, wordt per woonperceel een doorsteek naar het fietspad gerealiseerd. Waar de Broekhovenseweg aansluit op de Keersopperdreef is sprake van een kleine uitbuiging ten behoeve van een verkeersveilige oversteek.

Fietspad ter hoogte van aansluiting Keersopperdreef

De gronden tussen de Zeven Fontein en de Volmolen zijn niet opgenomen in het plangebied van dit bestemmingsplan. Hier vindt eerst nader onderzoek plaats naar de mogelijkheden voor de aanleg van een vrijliggend fietspad.

De beschikbare ruimte aan de zuidzijde van de rijbaan is hier beperkt. In het ontwerpbestemmingsplan was daarom uitgegaan van de aanleg van een fietspad aan de noordzijde van de rijbaan en een fietsoversteek ter hoogte van de Zeven Fontein. Mede naar aanleiding van zienswijzen van omwonenden is bij de vaststelling van dit bestemmingsplan besloten om nader onderzoek te doen naar dit deel van het tracé. Onderzocht wordt of er mogelijkheden zijn om het fietspad ook hier aan de zuidzijde te situeren. Besluitvorming over dit deel van het fietspad vindt op een later moment plaats.

2.5 Ruimtelijke inpasbaarheid van het fietspad

Het nieuwe vrijliggende fietspad doorkruist – net als de Broekhovenseweg – een afwisseling van (open) agrarische gronden, bosgebieden en bebouwde percelen. Bij de aanleg van het fietspad is rekening gehouden met de kwaliteiten van de omgeving. Het fietspad wordt vrijwel overal parallel aan de bestaande rijbaan gelegd, waardoor het extra ruimtebeslag beperkt blijft en het fietspad ruimtelijk goed inpasbaar is. Alleen ter hoogte van het Huisven ligt het fietspad op iets grotere afstand van de weg. Hier wordt gebruik gemaakt van een bestaande open plek in het bos, zodat de bomen tussen de rijbaan en het fietspad behouden kunnen blijven. Hoewel de ruimtelijke impact van het fietspad hiermee beperkt blijft, is het rooien van een aantal bomen in de bosgebieden langs de Broekhovenseweg onontkoombaar. Gelet op het belang van een verkeersveilige fietsverbinding is deze beperkte aantasting van het landschap verantwoord. Bovendien wordt het verlies aan natuur gecompenseerd door op andere locaties in het buitengebied, nabij de Beekloop, nieuwe natuur te realiseren (zie ook paragraaf 3.2.3).

2.6 Vertaling in het bestemmingsplan

Het doel van dit bestemmingsplan is de aanleg van het fietspad langs de Broekhovenseweg mogelijk te maken. Omdat de bestemming 'Verkeer' van het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' de aanleg van fietspaden al mogelijk maakt, hoeft de bestemming van gronden die in dat bestemmingsplan al een verkeersbestemming hebben, niet te worden herzien. Dit bestemmingsplan ziet daarom uitsluitend op gronden die in het geldende bestemmingsplan nog geen verkeersbestemming hebben. Om de aanleg van het fietspad mogelijk te maken, is het fietspad opgenomen in het plangebied en bestemd als 'Verkeer'. In de planregels is bepaald dat deze gronden zijn bestemd voor voorzieningen voor verkeer en verblijf in de vorm van een fietspad. De groene berm tussen het fietspad en de rijbaan is meegenomen in de verkeersbestemming, zodat nog enige flexibiliteit bestaat bij de verdere uitwerking en aanleg van het fietspad. De bosstrook ter hoogte van het Huisven, die hier tussen rijbaan en fietspad blijft liggen, is bestemd als 'Bos'.

Op drie kadastrale percelen in de omgeving van de Beekloop vindt natuurcompensatie plaats. Deze percelen zijn opgenomen in het plangebied en bestemd als 'Natuur'. De dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen op deze percelen zijn overgenomen uit het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied Bergeijk 2011' (inclusief de herzieningen uit 2014 en 2017). Het gebruik van het fietspad is in de planregels via een voorwaardelijke verplichting gekoppeld aan de aanleg en instandhouding van natuur op deze percelen.

3 Beleidskader

3.1 Nationaal beleid

3.1.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), die op 13 maart 2012 door de minister is vastgesteld, is de overkoepelende rijksstructuurvisie voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2028, met een doorkijk naar 2040. Het rijksbeleid richt zich op het versterken van de internationale positie van Nederland en het behartigen van de nationale belangen, zoals de hoofdnetwerken voor personen- en goederenvervoer, energie, natuur, waterveiligheid, milieukwaliteit en bescherming van het werelderfgoed. Het beleid met betrekking tot verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk, onder het motto 'decentraal wat kan, centraal wat moet', over aan provincies en gemeenten. Gemeenten krijgen de ruimte voor kleinschalige natuurlijke groei en voor het bouwen van huizen die aansluiten bij de woonwensen van mensen. Overige sturing op verstedelijking, zoals afspraken over binnenstedelijk bouwen, rijksbufferzones en doelstellingen voor herstructurering, heeft het Rijk losgelaten. Er is enkel nog sprake van een ladder voor duurzame verstedelijking, die is vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening.

Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland, door middel van een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. Om dit doel te bereiken, werkt het Rijk samen met andere overheden. In de SVIR zijn ambities tot 2040 en doelen, belangen en opgaven tot 2028 geformuleerd. De SVIR is een structuurvisie op nationaal niveau en doet geen concrete uitspraken die van belang zijn voor dit bestemmingsplan. In de realisatieparagraaf van de SVIR zijn per nationaal belang de instrumenten uitgewerkt die worden ingezet om de belangen te beschermen of te ontwikkelen. Eén van deze instrumenten is het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro).

3.1.2 Besluit en Regeling algemene regels ruimtelijke ordening

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en de bijbehorende regeling (Rarro) vormen de juridische vertaling van de kaderstellende uitspraken die in de SVIR zijn geformuleerd en bevatten regels ter bescherming van de nationale belangen. De regels van het Barro moeten in acht worden genomen bij het opstellen van provinciale ruimtelijke verordeningen en bestemmingsplannen, zodat ze doorwerken tot het niveau van de lokale besluitvorming. Voor het plangebied gelden op grond van het Barro en de Rarro geen bijzondere regelingen waar rekening mee moet worden gehouden.

3.1.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Op 1 oktober 2012 is de ladder voor duurzame verstedelijking als motiveringseis opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening. Doel van de ladder is het stimuleren van zuinig ruimtegebruik, door te komen tot een optimale benutting van de ruimte in het stedelijk gebied en het voorkomen van leegstand. De ladder beoogt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke besluiten die een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maken. Per 1 juli 2017 luidt de ladder, zoals opgenomen in artikel 3.1.6, tweede lid van het Besluit ruimtelijke ordening, als volgt:

De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Een stedelijke ontwikkeling is volgens artikel 1.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening gedefinieerd als een 'ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen'. De aanleg van een fietspad valt niet onder dit begrip en is dus geen stedelijke ontwikkeling als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening. De ladder voor duurzame verstedelijking is daarom niet van toepassing op dit bestemmingsplan.

3.2 Provinciaal beleid

3.2.1 Structuurvisie ruimtelijke ordening

In 2010 hebben Provinciale Staten de Structuurvisie ruimtelijke ordening (Svro) vastgesteld. De Svro is in 2014 partieel herzien, waarbij onder andere het gewijzigde beleid op het gebied van natuur (realisering van het Natuur Netwerk Brabant) en veehouderij (transitie naar een zorgvuldige veehouderij) zijn verwerkt. De Svro bevat de hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025, met een doorkijk naar 2040. De visie is bindend voor het ruimtelijk handelen van de provincie Noord-Brabant en vormt de basis voor de wijze waarop de provincie de instrumenten inzet die de Wet ruimtelijke ordening biedt. Eén van deze instrumenten is de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, waarin de kaderstellende elementen uit de Svro zijn vertaald in concrete regels die van toepassing zijn op (gemeentelijke) bestemmingsplannen.

Algemeen

De Svro gaat in op de ruimtelijke kwaliteiten van de provincie Noord-Brabant. Mens, markt en milieu zijn binnen de provincie in evenwicht. Daarom kiest de provincie in haar ruimtelijk beleid tot 2025 voor de verdere ontwikkeling van gevarieerde en aantrekkelijke woon-, werk- en leefmilieus en voor een kennisinnovatieve economie met als basis een klimaatbestendig en duurzaam Brabant. Het principe van behoud en ontwikkeling van het landschap is in de structuurvisie de 'rode' draad die de ruimtelijke ontwikkelingen stuurt. De provincie wil het contrastrijke Brabantse landschap herkenbaar houden en verder versterken. Daarom wordt ingezet op de ontwikkeling van robuuste landschappen, een beleefbaar landschap vanaf het hoofdwegennet en behoud en versterking van aanwezige landschapskwaliteiten. Binnen de stedelijke structuur worden twee ontwikkelingsperspectieven onderscheiden:

- Stedelijk concentratiegebied (stedelijke regio's): in het stedelijk concentratiegebied, inclusief de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking, wordt de bovenlokale verstedelijkingsbehoefte opgevangen. Enerzijds om de steden voldoende draagvlak te geven voor hun functie als economische en culturele motor, anderzijds om het dichtslippen van het landelijk gebied tegen te gaan.
- Overig stedelijk gebied (landelijke regio's): het overig stedelijk gebied, met de bijbehorende zoekgebieden voor verstedelijking, voorziet in de opvang van de lokale verstedelijkingsbehoefte. Ontwikkelingen voor wonen, werken en voorzieningen zijn in dit gebied gericht op de eigen behoefte.

De gemeente Bergeijk ligt volgens de Svro niet in het stedelijk concentratiegebied, maar maakt deel uit van een landelijke regio.

Infrastructuur

De Svro benoemt en beschrijft de ambities voor vier ruimtelijke structuren: de infrastructuur, het landelijk gebied, de groenblauwe mantel en de stedelijke structuur. Op het gebied van infrastructuur zijn de belangrijkste ambities het bevorderen van de (inter)nationale bereikbaarheid en het beter verknopen van infrastructuur en ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast is bij de aanleg van nieuwe infrastructuur een goede inpassing in het landschap van belang. Investerings in bereikbaarheid worden daarom gekoppeld aan verbeteringen in het omliggende (landelijke) gebied.

Provinciale gebiedsontwikkeling Grenscorridor N69

In de Svro heeft de provincie negen provinciale gebiedsontwikkelingen benoemd waarvoor de provincie de rol van gebiedsregisseur en (mede-)ontwikkelaar op zich neemt en haar ontwikkelingsgerichte instrumenten inzet. Eén van deze gebiedsontwikkelingen is de Grenscorridor N69, waarvoor inmiddels een onherroepelijk provinciaal inpassingsplan geldt. In samenhang met de aanleg van de nieuwe verbinding tussen Valkenswaard-Zuid en de A67 worden in de regio Grenscorridor N69 diverse kwaliteitsverbeterende maatregelen uitgevoerd, waaronder de aanleg van de fietsverbinding Westerhoven-Riethoven-Volmolen. In paragraaf 2.1 en 2.2 is hier aandacht aan besteed.

3.2.2 Omgevingsvisie Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben op 14 december 2018 de Brabantse Omgevingsvisie vastgesteld. De omgevingsvisie is opgesteld volgens de uitgangspunten van de nieuwe Omgevingswet (die naar verwachting in 2022 in werking treedt) en beschrijft de belangrijkste ambities voor de fysieke leefomgeving voor de komende jaren. De provincie streeft in de omgevingsvisie naar het creëren van meerwaarde. Het handelen van de provincie is daarom gericht op het verknopen en verweven van opgaven en het zoeken naar synergie. Daarbij vindt de provincie het belangrijk om vanuit meerdere richtingen naar een ontwikkeling te kijken:

- Een ‘diepe’ manier van kijken: niet alleen kijken naar effecten op de bovenste laag in het hier en nu, maar de dynamiek en randvoorwaarden betrekken die de onderste lagen meegeven. Kijken op verschillende schaalniveaus en actief benutten van de factor tijd. Hierbij ook kijken naar het verleden, de geschiedenis van de lagen op een plek.
- Een ‘ronde’ manier van kijken: niet sectoraal kijken, maar combineren van opgaven en kansen zodat ontwikkelingen optimaal bijdragen aan een circulair, sterk en sociaal Brabant, waarin alle Brabanders zich prettig voelen. Kijken vanuit een gebiedsgerichte insteek, naar een balans tussen people, planet en profit.
- Een ‘brede’ manier van kijken: niet kijken vanuit één gezichtspunt, maar het betrekken van veel partijen, met al hun gezichtspunten, meningen, wensen, ideeën en belangen.

In de omgevingsvisie zijn één basisopgave en vier hoofdogaven benoemd. De basisopgave is het werken aan veiligheid, gezondheid en omgevingskwaliteit. De vier hoofdogaven zijn:

- werken aan de Brabantse energietransitie;
- werken aan een klimaatproof Brabant;
- werken aan Brabant als slimme netwerkstad;
- werken aan een concurrerende, duurzame economie.

De omgevingsvisie gaat over de hele fysieke leefomgeving, heeft een integraal karakter en bevat geen sectorale beleidsdoelen. Concrete doelen voor bijvoorbeeld natuur, water, veiligheid, milieu, mobiliteit en ruimtelijke kwaliteit staan nog in de bestaande plannen van de provincie, bijvoorbeeld in de Svro en het provinciale verkeers- en vervoersplan. De provincie is bezig met het afstemmen van het sectorale beleid op de omgevingsvisie. Dit betekent dat aan de hand van de drie manieren van kijken wordt beoordeeld welke waarden moeten worden beschermd en hoe beleid kan worden vormgegeven. Het (sectorale) beleid wordt verder uitgewerkt in programma's en in de provinciale omgevingsverordening.

De aanleg van de fietsverbinding Westerhoven-Riethoven-Volmolen past binnen de Brabantse Omgevingsvisie. Het project is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Grenscorridor N69, één van de negen gebiedsontwikkelingen uit de Svro. Aanleg van de fietsverbinding past binnen de ambities en opgaven zoals door de provincie benoemd in de Brabantse Omgevingsvisie. De combinatie van de aanleg van een nieuwe weg met kwaliteitsverbeterende maatregelen in de hele regio Grenscorridor N69 is een voorbeeld van het creëren van meerwaarde bij een ontwikkeling.

3.2.3 Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

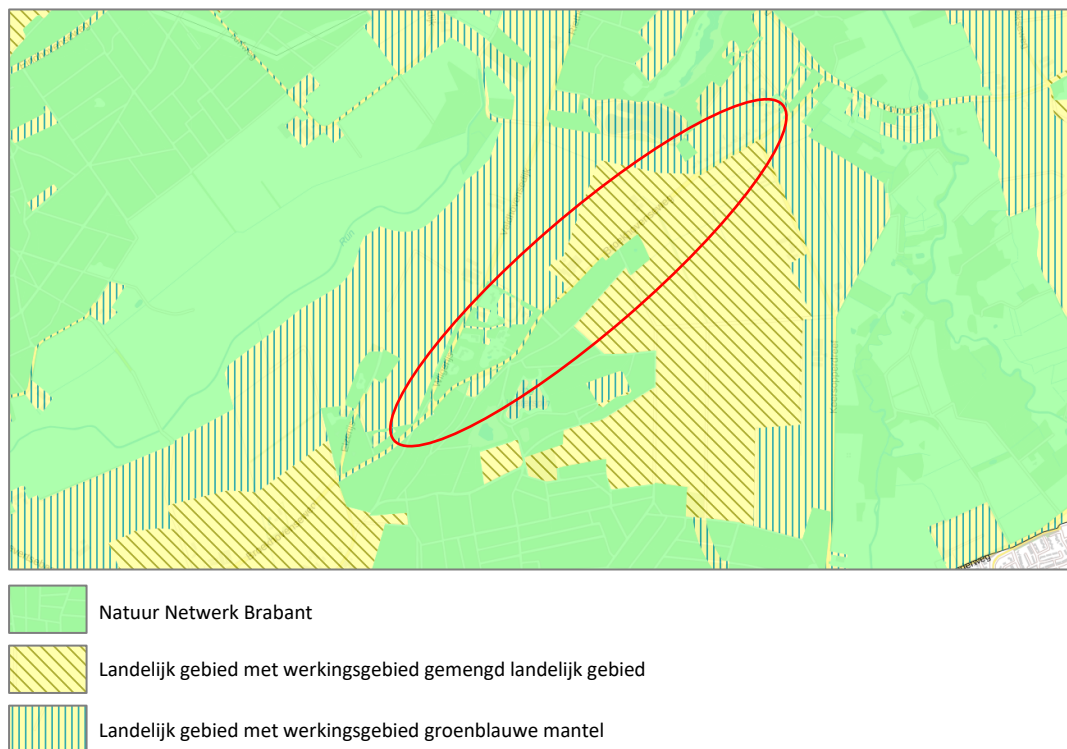
Provinciale Staten hebben op 25 oktober 2019 de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant vastgesteld. De Interim omgevingsverordening is in werking getreden op 5 november 2019 en bevat regels voor de fysieke leefomgeving. De regels hebben betrekking op ruimtelijke ordening, milieu, natuur, water, bodem en wegen. De Interim omgevingsverordening heeft de Verordening ruimte Noord-Brabant, de Provinciale milieuverordening, de Verordening natuurbescherming, de Verordening water, de Verordening ontgrondingen en de Verordening wegen vervangen. De Interim omgevingsverordening is beleidsneutraal van karakter. Dat betekent dat de regels uit de voorheen geldende verordeningen zijn gehandhaafd met het daarbij horende beschermingsniveau, en dat er in beginsel geen beleidswijzigingen zijn doorgevoerd. Er zijn alleen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd als die rechtstreeks voortvloeien uit vastgesteld beleid, bijvoorbeeld uit de Omgevingsvisie Noord-Brabant.

Rechtstreeks werkende regels voor burgers en bedrijven

In hoofdstuk 2 van de Interim omgevingsverordening staan rechtstreeks werkende regels voor burgers en bedrijven. Er gelden onder andere rechtstreeks werkende regels voor activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden en stiltegebieden, voor activiteiten rond provinciale wegen, voor ontgrondingen en voor handelingen die te maken hebben met bepaalde beschermde diersoorten. Ook voor het kappen van houtopstanden buiten de bebouwde kom en voor veehouderijen gelden rechtstreeks werkende regels.

Instructieregels voor gemeenten

In hoofdstuk 3 van de Interim omgevingsverordening zijn instructieregels voor gemeenten opgenomen. De instructieregels zijn overgenomen uit de Verordening ruimte Noord-Brabant en gelden voor bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen waarmee van het bestemmingsplan wordt afgeweken. De regels zijn een doorvertaling van het provinciaal beleid uit de Structuurvisie ruimtelijke ordening en de Omgevingsvisie Noord-Brabant.

Uitsnede Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

Werkingsgebieden binnen het plangebied

Alle regels van de Interim omgevingsverordening zijn gekoppeld aan werkingsgebieden die op de kaart van de verordening zijn weergegeven. Voor de toepassing van de regels in hoofdstuk 3 van de verordening is Brabant onderverdeeld in drie werkingsgebieden: het Natuur Netwerk Brabant (NNB), het stedelijk gebied en het landelijk gebied. Binnen het landelijk gebied wordt nader onderscheid gemaakt in de werkingsgebieden gemengd landelijk gebied en groenblauwe mantel. Daarnaast gelden voor een groot aantal regels specifieke werkingsgebieden, bijvoorbeeld voor de gebieden waar verstedelijking afweegbaar is, voor de ecologische verbindingzones en voor de gebieden waar extra beperkingen gelden voor veehouderijen.

De gronden waarop aanleg van het fietspad is voorzien liggen deels in het landelijk gebied (zowel in het gemengd landelijk gebied als in de groenblauwe mantel) en deels in het NNB. Ook de percelen waarop natuurcompensatie plaatsvindt zijn onderdeel van het NNB. Die percelen zijn op dit moment in agrarisch gebruik en het NNB is hier nog niet gerealiseerd. Over (delen van) het plangebied liggen de werkingsgebieden van verschillende regels, waaronder die voor behoud en herstel van watersystemen en voor de attentiezone waterhuishouding. In het geldende bestemmingsplan zijn hier beschermende regelingen aan gekoppeld. De relevante dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen zijn overgenomen in dit bestemmingsplan.

Aanleg fietspad in het landelijk gebied

De Interim omgevingsverordening bevat geen specifieke regels voor de aanleg van fietspaden in het landelijk gebied. Wel zijn regels opgenomen die gelden in het geval van de aanleg of wijziging van een gemeentelijke of provinciale weg (artikel 3.46). Hoewel de ruimtelijke impact van de aanleg van een vrijliggend fietspad langs een bestaande weg zeer beperkt is, is hiermee wel sprake van de 'wijziging van een weg'. Daarom wordt hierna getoetst aan de voorwaarden van artikel 3.46.

Artikel 3.46 verkeersdoeleinden

Lid 1

Een bestemmingsplan van toepassing op landelijk gebied kan voorzien in de nieuwe aanleg of wijziging van een gemeentelijke of provinciale weg, inclusief de bouw van daartoe behorende kunstwerken.

Lid 2

Het bestemmingsplan bevat een onderbouwing:

- a. waarom de aanleg van de weg nodig is gelet op het verkeerskundige probleem of de ontwikkelingen die plaatsvinden;*

De aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Broekhovenseweg vloeit voort uit de Gebiedsimpuls Grenscorridor N69. De Gebiedsimpuls voorziet in maatregelen in de hele regio Grenscorridor N69 met als doel een ruimtelijke kwaliteitsverbetering van het totale gebied. Er is op dit moment geen sprake van een comfortabele en verkeersveilige verbinding voor fietsers (zowel utilitair als recreatief) tussen Westerhoven, Riethoven en de Volmolen. Fietsers maken op grote delen van de huidige route gebruik van de rijbaan, wat – mede gelet op de beperkte breedte van de wegen – tot verkeersonveilige situaties leidt. Aanleg van (vrijliggende) fietspaden is gewenst om zodoende het fietsverkeer tussen de dorpen in de gemeente Bergeijk en de omliggende kernen (Eindhoven, Veldhoven, Waalre, Valkenswaard) te faciliteren en te stimuleren. Aanleg van een fietspad langs de Broekhovenseweg is hiervan onderdeel.

b. van de keuze van het tracé gelet op de verrichte onderzoeken;

De Broekhovenseweg wordt nu ook al gebruikt door (utilitair en recreatief) fietsverkeer. De gekozen ligging van het fietspad is uit ruimtelijk oogpunt logisch.

c. van de maatregelen voor de inpassing van de weg waarbij de ontwikkeling in samenhang wordt gezien met zijn omgeving om een grotere kwaliteitswinst voor meerdere ruimtelijke functies, waaronder natuur en landschap, te bereiken;

Verwezen wordt naar paragraaf 2.4 en 2.5 van deze toelichting. Het fietspad wordt op zo'n manier aangelegd dat bestaande (waardevolle) elementen zoveel mogelijk behouden kunnen blijven en wordt parallel aan de bestaande weg gerealiseerd. Hierdoor blijft het ruimtebeslag beperkt en worden nieuwe doorsnijdingen van het landschap voorkomen. Hoewel het totale wegprofiel (rijbanen, berm en fietspad) breder wordt dan in de huidige situatie, is de ruimtelijke impact van het fietspad zeer beperkt. Aanvullende maatregelen voor inpassing zijn daarom niet noodzakelijk.

d. van de noodzaak voor een aan de weg gerelateerde voorziening.

Er is geen sprake van een aan de weg gerelateerde voorziening, maar van de aanleg van een bij de weg behorend fietspad.

Lid 3

Dit artikel is van overeenkomstige toepassing op de bouw of aanleg van een parkeervoorziening.

Er is geen sprake van de aanleg van een parkeervoorziening.

Lid 4

In geval van samenloop met een ander werkingsgebied geldt dat het bestemmingsplan rekening houdt met de opgenomen regels.

Het plangebied is deels aangewezen als 'attentiezone waterhuishouding'. Binnen dit werkingsgebied gelden de regels van artikel 3.26 van de Interim omgevingsverordening. De regels van artikel 3.26 zijn erop gericht om functies en activiteiten die een negatief effect hebben op de hydrologische instandhoudingsdoelstellingen van het Natuur Netwerk Brabant uit te sluiten. Zoals aangegeven in paragraaf 4.3 van deze toelichting wordt het waterhuishoudkundig systeem ter plaatse op hoofdlijnen niet gewijzigd en vindt de aanleg van het fietspad hydrologisch neutraal plaats. De dubbelbestemming 'Waterstaat – Attentiegebied Natuur Netwerk Brabant' met de daarin opgenomen beschermende regeling is overgenomen uit het geldende bestemmingsplan.

Een klein deel van het plangebied ligt daarnaast binnen het werkingsgebied 'groenblauwe mantel'. Op grond van artikel 3.32 van de Interim omgevingsverordening dient een bestemmingsplan dat een ontwikkeling mogelijk maakt in de groenblauwe mantel te borgen dat de ontwikkeling gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken van het gebied. Het werkingsgebied 'groenblauwe mantel' geldt slechts voor een klein gedeelte van het tracé, namelijk uitsluitend voor het deel van het fietspad ten oosten van de kruising met de Keersopperdreef. De agrarische percelen die in de groenblauwe mantel liggen, verschillen in ruimtelijk opzicht en qua gebruik niet van de naastgelegen agrarische percelen die onderdeel zijn van het gemengd landelijk gebied. Er is op de gronden waar het fietspad is geprojecteerd geen sprake van bijzondere ecologische of landschappelijke waarden: de gronden kennen een regulier agrarisch gebruik en er zijn geen bijzondere landschappelijke elementen aanwezig. Er is dan ook geen reden om het fietspad hier op een andere wijze vorm te geven of in te passen dan op het overige deel van het tracé. Gelet op de beperkte ruimtelijke impact is de bescherming van de ecologische waarden en kenmerken van het gebied niet in het geding.

Aanleg fietspad in het Natuur Netwerk Brabant

Het fietspad dat dit bestemmingsplan mogelijk maakt, ligt gedeeltelijk binnen het Natuur Netwerk Brabant (NNB).¹ Artikel 3.15 van de Interim omgevingsverordening bepaalt dat een bestemmingsplan in het NNB strekt tot het behoud, het herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken van de onderscheiden gebieden. Zolang het NNB niet is gerealiseerd, zijn de bestaande bebouwing en de bestaande planologische gebruiksactiviteiten toegestaan. Als ecologische waarden en kenmerken van het NNB gelden de natuurbeheertypen die zijn vastgelegd in het natuurbeheerplan. Het NNB binnen het plangebied is in het Natuurbeheerplan, zowel op de beheertypekaart als op de ambitiekaart, deels aangemerkt als beheertype N16.03 Droog bos met productie en deels als beheertype N16.04 Vochtig bos met productie.

Uitsnede Natuurbeheerplan Noord-Brabant, met in rood de locaties van aantasting van NNB: in lichtbruin N16.03 Droog bos met productie, in donkerbruin N16.04 Vochtig bos met productie

Op grond van artikel 3.18 van de Interim omgevingsverordening zijn binnen het NNB slechts zeer beperkt nieuwe ontwikkelingen toegestaan, in de vorm van kleinschalige bebouwing en bouwwerken ten behoeve van de natuurfunctie of het recreatieve medegebruik. De aanleg van het fietspad gaat gepaard met aantasting van het NNB, doordat in een smalle strook langs de weg bomen moeten worden gekapt en er dus sprake is van oppervlakteverlies van het NNB. Op grond van artikel 3.17 van de Interim omgevingsverordening is een ontwikkeling in zo'n geval alleen mogelijk als herbegrenzing van het NNB plaatsvindt.

¹ Omdat het fietspad deels binnen het NNB ligt, is op grond van het ontwerpbestemmingsplan aan Gedeputeerde Staten verzocht om herbegrenzing van het NNB. Omdat in het ontwerpbestemmingsplan ook het tracé tussen de Zeven Fonteynen en de Volmolen was opgenomen (met een fietspad aan de noordzijde van de rijbaan) is ook daar om herbegrenzing van het NNB verzocht. Gedeputeerde Staten hebben vóór vaststelling van het bestemmingsplan ingestemd met de herbegrenzing, inclusief de herbegrenzing van NNB tussen de Zeven Fonteynen en de Volmolen. Hoewel dit deel van het tracé bij vaststelling van het bestemmingsplan buiten het plangebied is gelaten, wordt in deze paragraaf daarom ook ingegaan op de herbegrenzing van het NNB op deze gronden.

Gelet op de aard en omvang van de ontwikkeling kan hiervoor gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid voor kleinschalige herbegrenzing, zoals opgenomen in artikel 3.21 van de Interim omgevingsverordening. Hierna wordt getoetst aan de voorwaarden die hiervoor gelden.

Artikel 3.21 kleinschalige herbegrenzing

Lid 1

Een bestemmingsplan kan een ontwikkeling binnen Natuur Netwerk Brabant mogelijk maken in het geval dat:

a. de aantasting van areaal Natuur Netwerk Brabant kleinschalig is;

De aantasting van het areaal NNB blijft beperkt tot een smalle strook grond langs de bestaande weg. Er is in totaal sprake van een aantasting van circa 4.519 m² NNB: 3.245 m² N16.03 Droog bos met productie en 1.274 m² N16.04 Vochtig bos met productie. Gelet op de omvang van de bospercelen aan weerszijden van de Broekhovenseweg is sprake van een kleinschalige aantasting.

b. de ontwikkeling slechts leidt tot een beperkte aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant;

De aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB blijft beperkt tot een smalle strook gronden direct langs de bestaande weg. In deze strook wordt een fietspad aangelegd, waardoor sprake is van oppervlakteverlies van het NNB. In relatie tot de omvang van de bosgebieden is het oppervlakteverlies zeer beperkt. De bosgebieden en de ecologische waarden daarvan worden niet of nauwelijks aangetast door de aanleg van het fietspad. Uit een quickscan flora en fauna (zie paragraaf 4.4) is gebleken dat er geen streng beschermde dier- of plantensoorten voorkomen in het plangebied. Aangezien het fietspad langs een bestaande weg worden aangelegd, is bovendien geen sprake van nieuwe doorsnijdingen van de bosgebieden. Er is dan ook geen sprake van een wezenlijke aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB in het gebied.

c. de ontwikkeling leidt tot een kwalitatieve of kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant als geheel;

Het oppervlakteverlies aan NNB wordt gecompenseerd overeenkomstig de regels van artikel 3.2.2 van de Interim omgevingsverordening, waarbij een oppervlaktetoeslag van 2/3 wordt toegepast. De compensatie vindt plaats op drie percelen in de nabijheid van de Beekloop, binnen het nog niet gerealiseerde NNB. Daarmee is sprake van een kwantitatieve versterking van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB als geheel.

d. er een afweging van alternatieven heeft plaatsgevonden;

Om een comfortabele en verkeersveilige fietsroute te realiseren heeft de aanleg van een vrijliggend fietspad de voorkeur. Alternatieven die aantasting van het NNB voorkomen (bijvoorbeeld door aanpassing van de rijbaan) leiden niet tot een gelijkwaardige situatie uit oogpunt van verkeersveiligheid. Bij de inpassing van het fietspad is gekozen voor de ligging die uit ruimtelijk oogpunt het meest logisch is. Daarbij is – waar mogelijk – aantasting van het NNB zoveel mogelijk beperkt. Dit is voor een groot deel van het tracé gedaan door het fietspad dicht tegen de bestaande rijbaan te projecteren. Ter hoogte van het Huisven is juist gekozen voor een ligging op enige afstand van de rijbaan, zodat gebruik kan worden gemaakt van een bestaande open plek in het bos en het verlies aan bomen kan worden beperkt.

e. er sprake is van een goede landschappelijke en natuurlijke inpassing;

Verwezen wordt naar paragraaf 2.4 en 2.5 van deze toelichting. Het fietspad wordt op zo'n manier aangelegd dat bestaande waardevolle elementen zoveel mogelijk behouden kunnen blijven en wordt parallel aan de bestaande weg aangelegd. Hierdoor blijft het ruimtebeslag zo beperkt mogelijk. Hoewel het totale wegprofiel (rijbanen, berm en fietspad) breder wordt dan in de huidige situatie, is de ruimtelijke impact van het fietspad zeer beperkt. Aanvullende maatregelen voor inpassing van het fietspad zijn daarom niet noodzakelijk. Dit geldt zeker op de gronden waar het fietspad bestaand bosgebied (NNB) doorsnijdt: aangezien het overgrote deel van het bosgebied behouden blijft, is een goede landschappelijke inpassing van het fietspad hier verzekerd.

f. er bij verlies van ecologische waarden en kenmerken wordt voldaan aan artikel 3.22 Compensatie;

Het verlies aan NNB wordt fysiek gecompenseerd overeenkomstig artikel 3.22 en 3.23 van de Interim omgevingsverordening. In de volgende paragraaf wordt hier aandacht aan besteed.

g. op welke wijze de uitvoering en monitoring zijn verzekerd.

Verwezen wordt naar het gestelde onder e. Het treffen van aanvullende maatregelen (en de monitoring daarvan) is in dit geval niet noodzakelijk.

Compensatie Natuur Netwerk Brabant

Artikel 3.22 van de Interim omgevingsverordening bepaalt dat compensatie van het verlies aan NNB naar keuze plaats kan vinden door fysieke of financiële compensatie. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het vernietigde of verstoorde areaal en de ontwikkeltijd van de aangetaste natuur. In dit geval is sprake van de vernietiging van NNB met het beheertype N16.03 Droog bos met productie en N16.04 Vochtig bos met productie. Hiervoor kan worden uitgegaan van een ontwikkeltijd tussen de 25 en 100 jaar, wat leidt tot een toeslag van 2/3 in oppervlak. In dit bestemmingsplan wordt binnen het NNB 4.519 m² bestemd als 'Verkeer'. Rekening houdend met een toeslag van 2/3 bedraagt de compensatie-opgave voor het verlies aan NNB 7.546 m².

Locatie voor compensatie

Op grond van artikel 3.23 van de Interim omgevingsverordening dient fysieke compensatie plaats te vinden in niet gerealiseerde delen van het NNB of in niet gerealiseerde ecologische verbindingzones. Ten behoeve van de compensatie voor het verlies van NNB worden drie percelen in het niet-gerealiseerde NNB ingericht als natuur. Het betreft de percelen WTH D713 en WTH D714 en een deel van het perceel WTH D663, gelegen in de omgeving van de Beekloop. In het kader van het Projectplan herinrichting Beekloop heeft de afgelopen jaren beekherstel plaatsgevonden en zijn diverse percelen aan weerszijden van de beek heringericht voor natuur. De percelen D713, D714 en D663 kennen een agrarisch gebruik en zijn nog niet ingericht als NNB. De compensatie-percelen hebben een totale omvang van circa 1,3 hectare.

Hiermee is sprake van een forse overcompensatie voor het verlies aan NNB langs de Broekhovenseweg. Dit hangt er deels mee samen dat de compensatie ook wordt uitgevoerd ten behoeve van de aanleg van een vrijliggend fietspad langs de Heuvel/Dorpsstraat ten zuiden van Riethoven. Dit fietspad is opgenomen in een afzonderlijk bestemmingsplan (het bestemmingsplan 'Fietspad Heuvel – Dorpsstraat'), maar maakt deel uit van hetzelfde project, namelijk de verbetering van de fietsroute Westerhoven-Riethoven-Volmolen. Om dubbele werkzaamheden te voorkomen en de compensatie efficiënt te kunnen uitvoeren, is ervoor gekozen om de drie compensatie-percelen in één keer als natuur in te richten.

De percelen zijn daarom zowel in het ontwerpbestemmingsplan 'Fietspad Heuvel-Dorpsstraat' als in voorliggend bestemmingsplan opgenomen en bestemd als 'Natuur'. Via een voorwaardelijke verplichting is het gebruik van de fietspaden gekoppeld aan de inrichting van de compensatiepercelen.²

Luchtfoto percelen natuurcompensatie (links D713 en D714, rechts D663 (gedeeltelijk))

Inrichting voor natuur

In het Projectplan herinrichting Beekloop is beschreven hoe de percelen langs de beek kunnen worden ingericht. De inrichtingsvisie beschrijft dat de Beekloop wordt ingericht als een meanderende beek op het historische tracé. De omgeving wordt ingericht als een mix van de aanwezige potenties in de natte natuurparel en de cultuurhistorische waarden erbuiten. De natuurdoeltypenkaart (nu ambitiekaart natuurbeheertypen) beschrijft een meer open landschap met bloemrijk en vochtig grasland en langs de beek een moeraszone. Daarnaast zijn er vanuit ecologie (doelsoorten) eisen, zoals:

- de inrichting dient zo goed mogelijk in te spelen op de aanwezige of potentiële soorten van beken en beekdalen, in aansluiting op de Keersop;
- meer specifiek: de inrichting dient bij te dragen aan het leefgebied voor de waterspitsmuis, bosbeekjuffer en beekvogels;
- de bever heeft het stroomgebied van de Dommel bijna bereikt; ook hierop kan al worden ingespeeld met inrichting van het gebied;
- beekbegeleidende begroeiingen samen met beekdalbosjes kunnen in samenhang met bosgebieden in de omgeving leiden tot een grotere betekenis voor bos- en struweelvogels, vleermuizen, enzovoorts.

Vanuit cultuurhistorisch oogpunt stroomt de beek afwisselend door bos en nat terrein. Richting de flanken ligt heide en een meer open landschap. Er is gekozen voor een variant met beekbegeleidend bos direct aanliggend aan de beek, en haaks op de beek coulissen die worden afgewisseld met hooiland. Deze variant past in het historische beeld met vloeiwiden.

² Het is in juridisch-planologisch opzicht niet zinvol om de bestemming van percelen twee maal te wijzigen in een natuurbestemming. Omdat het bestemmingsplan 'Fietspad Broekhovenseweg 2020' eerder is vastgesteld dan het bestemmingsplan 'Fietspad Heuvel-Dorpsstraat' kunnen de compensatiepercelen bij de vaststelling van het bestemmingsplan 'Fietspad Heuvel-Dorpsstraat' worden verwijderd uit het plangebied van dat plan. De voorwaardelijke verplichting wordt wel gehandhaafd.

Daarnaast draagt deze inrichting bij aan de doelsoorten en de biodiversiteit en aan een aantrekkelijke omgeving voor recreatie, door de variatie in inrichting. In overleg met Natuurmonumenten wordt de inrichting aangevuld met de realisatie van poelen en oeververflauwingen langs de Beekloop en bestaande sloten. Dit biedt kansen voor amfibieën en voor planten die voedselarme en vochtige omstandigheden nodig hebben, zoals de reeds in het gebied voorkomende bosbies. Daarnaast worden ter plaatse van de percelen van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer enkele sloten gedempt om de grondwaterstand verder omhoog te brengen. Uitgangspunt is dat dit geen negatief effect heeft op de aanliggende landbouwpercelen en bebouwing.

Onderbouwing natuurdoeltypen compensatiepercelen

In het Projectplan herinrichting Beekloop zijn de hoofdlijnen voor de herinrichting van het gebied rond de Beekloop vastgelegd. De uitgangspunten uit het projectplan zijn voor de drie compensatiepercelen geconcretiseerd in natuurdoeltypen. Op de percelen D713 en D714 wordt, in aansluiting op de naastgelegen gronden, het natuurdoeltype glanshaverhooiland (N12.03) gerealiseerd, in combinatie met twee houtwallen (L01.02). Op het perceel D663 wordt beekbegeleidend bos (N14.01) gerealiseerd.

Om de compensatie te borgen, zijn alle drie de percelen opgenomen in het plangebied van dit bestemmingsplan en bestemd als 'Natuur'. De Interim omgevingsverordening schrijft voor dat de NNB-compensatie binnen drie jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan moet zijn afgerond. In de regels van de bestemming 'Verkeer' is daarom een voorwaardelijke verplichting opgenomen, die bepaalt dat gebruik van het fietspad slechts is toegestaan indien de percelen met de bestemming 'Natuur' uiterlijk drie jaar na onherroepelijk worden van het bestemmingsplan zijn ingericht als natuur overeenkomstig de onderbouwing van natuurdoeltypen. De memo met de onderbouwing van de natuurdoeltypen is als bijlage aan de planregels toegevoegd.

Procedure grenswijziging

Artikel 6.2 van de Interim omgevingsverordening omschrijft de procedure die moet worden gevolgd om de grenzen van werkingsgebieden te wijzigen. Het voornemen om een verzoek te doen voor de wijziging van de begrenzing van het NNB maakt onderdeel uit van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van het bestemmingsplan. Een verzoek om aanpassing van de begrenzing wordt na afloop van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan ingediend bij Gedeputeerde Staten en gaat vergezeld van een beschrijving waaruit blijkt dat is voldaan aan de gestelde voorwaarden waaronder wijziging van de begrenzing mogelijk is en, in voorkomende gevallen, van naar voren gebrachte zienswijzen. Gedeputeerde Staten beslissen vervolgens binnen vier weken na ontvangst van het verzoek over de grenswijziging. Het bestemmingsplan wordt pas vastgesteld nadat Gedeputeerde Staten hebben besloten tot wijziging van de begrenzing.

Indien Gedeputeerde Staten beslissen overeenkomstig het verzoek van het college van burgemeester en wethouders, wordt de kaart van de Interim omgevingsverordening aangepast. Om de Interim omgevingsverordening exact in overeenstemming te kunnen brengen met de verzochte nieuwe begrenzing, moeten in het ontwerpbestemmingsplan gebiedsaanduidingen worden opgenomen die kunnen worden overgenomen op de kaart van de Interim omgevingsverordening. De aanduidingen hebben in het bestemmingsplan geen juridische betekenis, maar dienen uitsluitend voor de aanpassing van de verordening. Omdat de aanduidingen overbodig zijn nadat Gedeputeerde Staten een besluit hebben genomen omtrent de grenswijziging, kunnen ze bij de vaststelling van het bestemmingsplan vervallen. Op de verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan waren de volgende gebiedsaanduidingen opgenomen:

- overige zone – in Interim omgevingsverordening te verwijderen Natuur Netwerk Brabant;
- overige zone – in Interim omgevingsverordening ruimte toe te voegen Landelijk gebied;
- overige zone – vanwege natuurcompensatie te realiseren natuur.

Gedeputeerde Staten hebben op 18 januari 2021 besloten om de Interim omgevingsverordening te wijzigen door de begrenzing van het NNB aan te passen zoals verzocht. Daarmee is vaststelling van het bestemmingsplan 'Fietspad Broekhovenseweg 2020' (en van het bestemmingsplan 'Fietspad Heuvel-Dorpsstraat') mogelijk gemaakt. De aanduidingen die in het ontwerpbestemmingsplan waren opgenomen in verband met de herbegrenzing zijn bij de vaststelling van het bestemmingsplan verwijderd.

3.2.4 Bescherming van houtopstanden

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De Wet natuurbescherming heeft de Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet vervangen. De provincie Noord-Brabant, die bevoegd gezag is voor veel onderdelen van de Wet natuurbescherming, heeft in de Interim omgevingsverordening regels opgenomen voor natuurbescherming. De Interim omgevingsverordening bevat regels voor soortbescherming, voor de bescherming van Natura 2000-gebieden en voor de bescherming van bossen of andere houtopstanden. De gevolgen van dit bestemmingsplan voor beschermde soorten en Natura 2000-gebieden zijn onderzocht door middel van flora- en faunaonderzoek (zie paragraaf 4.4). Hierna wordt ingegaan op de bescherming van bossen en andere houtopstanden. Hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming bevat regels voor houtopstanden, hout en houtproducten. Artikel 4.2 bepaalt dat het niet is toegestaan om houtopstanden buiten de bebouwde kom groter dan 10 are (1.000 m²) of bestaande uit rijbeplanting van minimaal 20 bomen te vellen zonder voorafgaande melding bij Gedeputeerde Staten. Indien houtopstanden worden geveld, moeten de gronden binnen drie jaar na het vellen worden herbeplant of dient (na ontheffing van Gedeputeerde Staten) op een andere locatie herbeplanting plaats te vinden. Het doel hiervan is het areaal bos en houtopstanden te beschermen.

Provinciale Staten kunnen bij verordening geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van de herplantplicht. In de Interim omgevingsverordening zijn in paragraaf 2.6.3 regels opgenomen voor de bescherming van houtopstanden. In artikel 2.6.2 van de verordening is bepaald dat het verbod om houtopstanden te vellen en de herplantplicht niet gelden voor 'houtopstanden in verband met het realiseren van een werk overeenkomstig een onherroepelijk bestemmingsplan of provinciaal inpassingsplan waarvoor reeds een planologische compensatie is vereist'. Het doel van deze regeling is dubbele compensatie te voorkomen, doordat zowel voor het verlies van NNB als voor het verlies van bosareaal moet worden gecompenseerd. In dit geval wordt ten behoeve van de herbegrenzing van het NNB al voorzien in planologische compensatie (zie paragraaf 3.2.3). Op grond van de Interim omgevingsverordening is (extra) compensatie voor het verlies aan bosareaal daarom niet aan de orde.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 Structuurvisie Bergeijk

Op 3 juni 2010 is de Structuurvisie Bergeijk 'Leven en beleven tussen bossen, beken en boerenland' vastgesteld door de gemeenteraad. De structuurvisie is een actualisatie van de StructuurvisiePlus uit 2004. In de structuurvisie is het lokale, regionale en nationale beleid vertaald en zijn plannen uit de tussenliggende periode opgenomen. Daarnaast is de structuurvisie geconcretiseerd in de vorm van een projectenplan. De Structuurvisie bestaat uit twee delen. Deel A betreft het Ruimtelijk Casco, waarin de toekomstvisie voor de gemeente Bergeijk is opgenomen. Deze visie formuleert het ontwikkelingskader voor de lange termijn en biedt het casco voor concrete plannen en projecten. In het projectenplan (deel B) is het ruimtelijk programma voor de korte en middellange termijn benoemd. Daarnaast is aangegeven welke concrete projecten en plannen op korte termijn richting uitvoering worden gebracht en op welke wijze dat zal gebeuren. Het projectenplan wordt periodiek geactualiseerd.

Ruimtelijk Casco

Het Ruimtelijk Casco bestaat uit een kaartbeeld en een toelichting, waarbij de toelichting kan worden beschouwd als een uitgeschreven legenda. Op basis van een integrale analyse die is gebaseerd op de lagenbenadering zijn in het Ruimtelijk Casco ruimtelijke keuzes gemaakt voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente Bergeijk. De strategie voor de infrastructuur is erop gericht de bestaande infrastructuur te handhaven en te optimaliseren en alleen indien strikt noodzakelijk nieuwe infrastructuur toe te voegen. Het in stand houden en in beperkte mate uitbreiden van de hoofdverbindingen is van essentieel belang voor de bereikbaarheid van de kernen. Op lokaal niveau wil de gemeente komen tot de oplossing van enkele knelpunten in de verkeersafwikkeling. Het weren van sluipverkeer, het verbeteren van de bereikbaarheid van het westelijk deel van Bergeijk en het vergroten van de verkeersveiligheid zijn daarbij de belangrijkste doelstellingen.

Fietsverkeer en openbaar vervoer spelen een belangrijke rol bij het bieden van een betrouwbare reistijd van deur tot deur. De gemeente Bergeijk kent een grote prioriteit toe aan fietsverkeer en het beter toegankelijk maken van bushaltes en aanpassing/uitbreiding van het openbaar vervoer. De kwaliteit, het comfort en de veiligheid van de fietsroutes zijn belangrijk, zeker omdat routegebonden vormen van recreatie (naast fietsen ook wandelen en paardrijden) van belang zijn voor de recreatieve en toeristische betekenis van de gemeente.

Projectenplan

Het projectenplan bevat een programmatische keuze voor diverse thema's. Daarnaast is aangegeven waar het programma wordt gerealiseerd en hoe het uitvoeringstraject (koppeling tussen grondbeleid en ruimtelijke ontwikkeling en inzet van Wro-instrumenten) eruit ziet. Tenslotte is een projectenoverzicht opgenomen met projecten en maatregelen die de gemeente ter uitvoering van het structuurvisiebeleid wil oppakken. In het projectenplan is een aantal maatregelen voor het fietsverkeer opgenomen, waaronder de aanleg van een aanliggend of vrijliggend fietspad langs de Broekhovenseweg.

Relevantie voor het bestemmingsplan

In de structuurvisie is de verbetering van de (fiets)infrastructuur in het buitengebied als doelstelling opgenomen. In het projectenplan is de aanleg van een fietspad langs de Broekhovenseweg expliciet benoemd. Door realisering van het fietspad wordt uitvoering gegeven aan het gemeentelijk beleid zoals opgenomen in de structuurvisie.

3.3.2 Dorpenontwikkelingsplan

Op 23 oktober 2006 is het Dorpenontwikkelingsplan 'Bergeijk, kernen in ontwikkeling' vastgesteld. In 2009 is het DOP omgevormd naar een iDOP (integraal Dorpenontwikkelingsplan) door per kern een sociale paragraaf op te stellen met daarin de gewenste sociaal-culturele ontwikkeling. Deze sociale paragraaf vormt per kern tevens een beknopte actualisatie van het DOP.

Zowel het DOP als de iDOP's zijn opgesteld in nauwe samenwerking met bewoners van de kernen in de gemeente Bergeijk. In het iDOP zijn de gemeentelijke ambities op het gebied van wonen en leefbaarheid binnen de kernen verwoord. Het hoofdthema is de leefbaarheidsbevordering in de gemeente Bergeijk, uitgesplitst in een visie op wonen en een visie op leefbaarheid. De belangrijkste doelstellingen zijn:

- het zoveel mogelijk voorzien in de eigen woningbehoefte van de inwoners van Bergeijk;
- het bevorderen van de sociale cohesie en zelfredzaamheid van de burger;
- Het verbeteren van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid.

Relevantie voor het bestemmingsplan

Eén van de doelstellingen uit het DOP en de iDOP's is het verbeteren van de verkeersveiligheid en bereikbaarheid. De realisering van een vrijliggend fietspad langs de Broekhovenseweg draagt hieraan bij en past dus binnen het gemeentelijk beleid zoals opgenomen in het DOP en de iDOP's.

3.3.3 Gemeentelijke Visie Mobiliteit

De Gemeentelijke Visie Mobiliteit 2015-2018 is op 24 september 2015 vastgesteld door de gemeenteraad en is de opvolger van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan 2009-2015. In de raadsvergadering van 22 november 2018 heeft de gemeenteraad ingestemd met de actualisatie van de Gemeentelijke Visie Mobiliteit, waarmee de Gemeentelijke Visie Mobiliteit 2019–2022 is vastgesteld. In de Gemeentelijke Visie Mobiliteit 2019–2022 is hoog ingezet op het thema fiets. Naast de voorgenomen realisatie van de fietspaden uit de Gebiedsimpuls van de N69 is ingestemd met de Fietsambitie. Hiermee wordt de komende jaren ingezet op het realiseren van verschillende fietspaden/fietsverbindingen in de gemeente Bergeijk. Met de Gemeentelijke Visie Mobiliteit 2019-2022 wordt gestreefd naar het verbreden van de huidige fietsverbindingen, het verbeteren van het fietscomfort en het realiseren van nieuwe fietsverbindingen.

Relevantie voor het bestemmingsplan

Aanleg van een fietspad langs de Broekhovenseweg past naadloos in het beleid zoals opgenomen in de Gemeentelijke Visie Mobiliteit 2019-2022. Door aanleg van het fietspad is sprake van een verbetering van de verkeersveiligheid, het fietscomfort en de bereikbaarheid en wordt fietsverkeer gestimuleerd.

4 Milieuhygiënische en planologische aspecten

4.1 M.e.r.-beoordeling

4.1.1 Algemeen

Bepaalde activiteiten kunnen belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, waardoor het opstellen van een milieueffectrapportage (m.e.r.) of het verrichten van een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is. In het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd welke activiteiten m.e.r.-plichtig zijn en voor welke activiteiten een m.e.r.-beoordeling moet worden verricht:

- in onderdeel C van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen ten aanzien waarvan een m.e.r. verplicht is;
- in onderdeel D van de bijlage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen waarvoor een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd.

Voor alle activiteiten zijn drempelwaarden opgenomen. Als een activiteit voorkomt in kolom 1 van de C- of D-lijst en de drempelwaarden uit kolom 2 worden overschreden, is een m.e.r. (onderdeel C) of een m.e.r.-beoordeling (onderdeel D) verplicht. Voor activiteiten die genoemd worden in onderdeel D, maar waarbij de drempelwaarde niet wordt overschreden, geldt de verplichting om na te gaan of toch een m.e.r.-beoordeling (of een m.e.r.) moet worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag moet in zo'n geval nagaan of er sprake is van omstandigheden die - ondanks dat de drempelwaarden niet worden overschreden - aanleiding geven voor het verrichten van een m.e.r.(beoordeling). De motivering moet zijn gebaseerd op een toets die qua inhoud aansluit bij de verplichte m.e.r.-beoordeling. Voor deze toets wordt veelal de term 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' gehanteerd.

4.1.2 Toetsing

De aanleg van een fietspad komt niet voor op de C- of D-lijst van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. De lijsten kennen wel een categorie voor de uitbreiding van wegen (categorie C1.3 en categorie D1.2), maar die categorie ziet uitsluitend op de wijziging of uitbreiding van wegen bestaande uit vier of meer rijstroken, of op de verlegging of verbreding van bestaande wegen van twee rijstroken of minder tot wegen met vier of meer rijstroken. De aanleg van een fietspad valt dus niet onder een categorie die is opgenomen in de C- of D-lijst, zodat het opstellen van een m.e.r. of een (vormvrije) m.e.r.-beoordeling niet noodzakelijk is.

4.2 Bodem

4.2.1 Algemeen

Voor iedere functie- of bestemmingswijziging, al dan niet naar een gevoelige functie, dient onderzoek te worden verricht naar de bodemkwaliteit. De milieuhygiënische kwaliteit van de bodem moet geschikt zijn voor het voorgenomen gebruik. De gemeente Bergeijk heeft in juli 2014 een bodemkwaliteitskaart (inclusief onderbouwing/toelichting) en een bodemfunctieklassenkaart vastgesteld. De bodemkwaliteitskaart wordt onder meer gehanteerd als bewijsmiddel bij ruimtelijke ontwikkelingen (bestemmingsplanherzieningen en omgevingsvergunningen). Hierbij geldt dat de locatie waar een ruimtelijke ontwikkeling is gepland, niet verdacht mag zijn en/of niet negatief mag zijn beïnvloed door een puntbron. Dit moet worden vastgesteld door minimaal het uitvoeren van een (historisch) vooronderzoek.

4.2.2 Toetsing

In het plangebied is een verkennend bodemonderzoek verricht om de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem vast te stellen.³ De onderzoeksrapportage is als bijlage opgenomen.

³ Verkennend bodemonderzoek Fietspaden Bergeijk e.o., Antea Group, 3 juni 2019

Het onderzoek is verricht voor gronden langs de Heuvel/Dorpsstraat (traject A in het onderzoek), voor gronden langs de Schoolstraat (traject B), voor gronden nabij de kruising Broekhovenseweg/Kapelstraat (traject C) en voor gronden langs de Broekhovenseweg (D). Tijdens het vooronderzoek zijn geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van (voormalige) bodembedreigende activiteiten in het onderzoeksgebied. Ook wordt niet verwacht dat de activiteiten op de omliggende percelen de bodemkwaliteit negatief hebben beïnvloed. Op basis van het vooronderzoek is daarom uitgegaan van een onverdachte lijnvormige locatie. Omdat de trajecten A, B en C geen deel uitmaken van dit bestemmingsplan wordt hierna specifiek ingegaan op de resultaten voor traject D.

Op traject D zijn 35 boringen geplaatst. Uit de profielbeschrijvingen blijkt dat de bodem tot de maximaal geboorde diepte van 1 m-mv hoofdzakelijk uit zand bestaat. Lokaal wordt in de ondergrond leem aangetroffen. Bij het uitvoeren van het veldonderzoek zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op bodemverontreiniging. Zintuiglijk zijn er geen bodemvreemde materialen aangetroffen. Analytisch zijn er maximaal licht verhoogde gehalten aan PAK en/of minerale olie aangetoond. De verhogingen met PAK en minerale olie zijn vermoedelijk veroorzaakt door de situering van de boorpunten relatief dicht op de weg. Geen van de verhogingen is matig of sterk verhoogd. Er is daarom geen aanleiding voor het uitvoeren van een aanvullend of nader onderzoek. Uit het onderzoek blijkt dat er geen milieuhygiënische belemmering is voor de aanleg en het gebruik van een fietspad langs de Broekhovenseweg.

4.3 Water

4.3.1 Algemeen

Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling is het verplicht om een waterparagraaf op te stellen, waarin de resultaten van de watertoets worden opgenomen. In de waterparagraaf wordt verwoord hoe er in het plan rekening is gehouden met het aspect water, in relatie tot het waterbeleid en de waterhuishouding.

4.3.2 Beleid en regelgeving Waterschap De Dommel

Het plangebied valt onder het beheer van Waterschap De Dommel. Het beleid van het waterschap is gericht op het zo lang mogelijk vasthouden van gebiedseigen water, gecombineerd met het zoveel mogelijk scheiden van schoon en verontreinigd water. Het beleid is opgenomen in het Waterbeheerplan 2016-2021 'Waardevol Water'. Het waterbeheerplan beschrijft de doelen en inspanningen van het waterschap binnen de planperiode. Omdat de wateropgaven feitelijk niet veranderd zijn, zijn de thema's in het waterbeheerplan hetzelfde als de thema's in het waterbeheerplan 2010-2015. De vijf waterthema's zijn:

- Droge voeten: voorkomen van wateroverlast in het beheergebied, onder meer door het aanleggen van waterbergingsgebieden en het op orde brengen van regionale keringen.
- Voldoende water: voor zowel de natuur als de landbouw is het van belang dat er niet te veel en niet te weinig water is. Daarom reguleert het waterschap het grond- en oppervlaktewater.
- Natuurlijk water: zorgen voor flora en fauna in en rond beken en sloten door deze waterlopen goed in te richten en te beheren.
- Schoon water: zuiveren van afvalwater en vervuiling van oppervlaktewater aanpakken en voorkomen.
- Mooi water: stimuleren dat mensen de waarde van water beleven, door onder meer recreatief gebruik.

Bij nieuwe ontwikkelingen is het uitvoeren van een watertoets verplicht. Het Waterschap heeft de Handreiking Watertoets 2015 opgesteld, waarin is aangegeven welke onderdelen deel kunnen uitmaken van de waterparagraaf.

Voor de verwerking van hemelwater hanteert het waterschap een voorkeursvolgorde: hergebruik - vasthouden/infiltreren - bergen en afvoeren - afvoeren naar oppervlaktewater - afvoeren naar de riolering.

De regels omtrent de waterhuishouding zijn opgenomen in de Keur 2015. Samen met de legger vormt de Keur het juridisch instrumentarium van het Waterschap. In de Keur zijn onder andere regels opgenomen met betrekking tot compensatiemaatregelen in het geval van een toename van het verhard oppervlak. Daarnaast zijn in de Keur gebods- en verbodsregelingen opgenomen die betrekking hebben op handelingen in en rond watergangen en waterkeringen die zijn opgenomen op de legger.

Regels voor toename van verhard oppervlak

In het geval van een toename van het verhard oppervlak dient te worden voldaan aan de regels die het waterschap hieraan stelt. Op grond van artikel 3.6 van de Keur van het waterschap is het verboden om zonder vergunning neerslag door toename van het verhard oppervlak of door afkoppeling van bestaand verhard oppervlak tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen. In de 'Algemene regels Keur Waterschap De Dommel 2015' is in artikel 15 een vrijstelling van dit verbod opgenomen: er is geen vergunning nodig als de toename van het verhard oppervlak maximaal 2.000 m² bedraagt, als minder dan 10.000 m² bestaand verhard oppervlak wordt afgekoppeld of als de toename van het verhard oppervlak tussen de 2.000 en 10.000 m² bedraagt en compenserende maatregelen zijn getroffen in de vorm van een bergings-/infiltratievoorziening. Bij een toename van het verhard oppervlak van meer dan 10.000 m² is een vergunning benodigd en geldt de 'Beleidsregel afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak' (artikel 13 van de 'Beleidsregels voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater Keur waterschap De Dommel 2015').

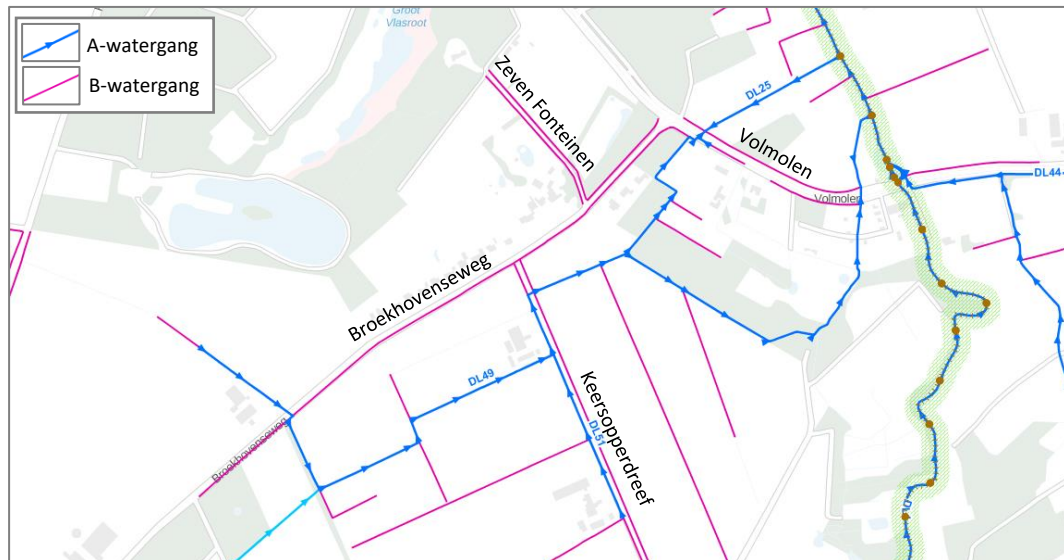
4.3.3 Beleid gemeente Bergeijk

Het beleid van de gemeente Bergeijk sluit aan op het landelijke en provinciale beleid en op het beleid van Waterschap De Dommel. Het belangrijkste uitgangspunt is dat nieuwe ontwikkelingen geen belemmering mogen vormen voor het vasthouden, bergen en afvoeren van water in het deelstroomgebied. Daarnaast is het van belang dat bij inpassing wordt voorkomen dat afwenteling op andere delen van het deelstroomgebied plaatsvindt. Nieuwe rioolstelsels van enige omvang dienen als (verbeterd) gescheiden stelsel te worden uitgevoerd. Verder dient bij nieuwe ontwikkelingen hemelwater, afkomstig van 'schoon' afvoerend oppervlak, waar mogelijk, te worden geïnfiltreerd. Hiervoor is een afkoppelkansenkaart bij de gemeente aanwezig.

4.3.4 Toetsing

Locatiestudie

In de huidige situatie zijn de gronden waarop het fietspad wordt gerealiseerd onverhard en in gebruik als agrarische grond of bos. De rijbaan van de Broekhovenseweg watert af naar de berm, waarin op een aantal locaties (zak)sloten en watergangen aanwezig zijn. De sloten zijn over het algemeen niet permanent watervoerend en zijn niet opgenomen op de legger van Waterschap De Dommel. Uitzondering zijn de watergangen langs het oostelijk deel van de Broekhovenseweg. Hier ligt aan de zuidzijde van de weg een B-watergang. Tussen de kruising met de Zeven Fontein en de kruising met de Volmolen ligt ook aan de noordzijde van de weg een B-watergang. De Broekhovenseweg wordt ter hoogte van nummer 18 gekruist door een A-watergang (DL49). Deze kruising ligt niet in het plangebied van dit bestemmingsplan, maar in het plangebied van het provinciaal inpassingsplan 'Nieuwe Verbinding Grenscorridor N69'.

Uitsnede legger Waterschap De Dommel

A-waterringen zijn oppervlaktewaterlichamen met een debiet van 30 l/s of meer, of waterringen die zijn aangewezen vanwege een specifieke wateraanvoerfunctie, bij lozingen vanuit riooloverstorten of op basis van een functie vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW). A-waterringen worden over het algemeen onderhouden door het waterschap en hebben een generieke beschermingszone van 5 meter, gemeten vanaf de insteek van de waterring. In sommige gevallen is op de legger een afwijkende beschermingszone vastgelegd. De regels en beperkingen die gelden binnen de beschermingszones zijn opgenomen in de Keur. B-waterringen hebben geen beschermingszone en worden onderhouden door de eigenaren van de aanliggende gronden.

De gemiddelde hoogste grondwaterstand (GHG) in het plangebied varieert. Blijkens de Water-toetskaart van Waterschap De Dommel ligt de GHG in het bosgebied aan de Broekhovenseweg over het algemeen dieper dan 100 cm onder maaiveld. Langs het oostelijk deel van de Broekhovenseweg is sprake van een hogere grondwaterstand, met een GHG tussen de 20 en 60 centimeter onder maaiveld. Dit komt overeen met het beeld van het oppervlaktewater: langs het westelijk deel van de Broekhovenseweg liggen zaksloten of greppels, terwijl langs het oostelijk deel van de Broekhovenseweg (watervoerende) B-waterringen aanwezig zijn. De bodemopbouw van het plangebied bestaat blijkens de kaartbank van de provincie Noord-Brabant uit zandgronden. Vrijwel het hele plangebied is aangemerkt als infiltratiegebied, slechts het oostelijke deel van de Broekhovenseweg, dat relatief dicht bij het beekdal van de Dommel ligt, is aangemerkt als kwelgebied.

Nieuwe waterhuishoudkundige situatie

Binnen het plangebied wordt circa 1,5 kilometer vrijliggend fietspad aangelegd met een breedte van 4 meter. De toename van verharding bedraagt daarmee circa 6.000 m². De benodigde compensatie kan worden berekend door de toename van het verhard oppervlak te vermenigvuldigen met een waterschijf van 60 mm (0,06 meter) en met een gevoeligheidsfactor voor het betreffende gebied. De gevoeligheidsfactor in het plangebied bedraagt 1. De compensatieopgave per strekkende meter fietspad kan dus als volgt worden berekend: $4,0 \times 1 \times 0,06 = 0,24 \text{ m}^3 \text{ per m}^1$.

Voor de afwatering van het nieuwe fietspad is, overeenkomstig het beleid van waterschap en gemeente, gekozen voor infiltratie en berging ter plaatse, waar mogelijk met gebruikmaking van het watersysteem dat langs de bestaande weg ligt. Dit betekent dat zo min mogelijk nieuwe waterhuishoudkundige maatregelen worden getroffen, maar dat gebruik wordt gemaakt van de bestaande (zak)sloten en waterringen langs de rijbaan.

Dit geldt in ieder geval voor het westelijk deel van het plangebied, tot aan de aansluiting op het nieuwe viaduct over de nieuwe N69. Voor de gronden tussen het nieuwe viaduct over de N69 en de Volmolen wordt de waterhuishoudkundige situatie op onderdelen wel gewijzigd. Hieronder wordt op beide delen van het tracé ingegaan.

Westelijk deel fietspad (Wilgerijs – viaduct N69)

Het water afkomstig van het fietspad loopt af naar de bestaande (zak)sloten/greppels langs de rijbaan en kan van daaruit infiltreren in de bodem. De (zak)sloten/greppels in het westelijk deel van het plangebied staan niet in verbinding met watergangen die zijn opgenomen op de legger. Gelet op de bodemopbouw (zandgronden) en de relatief diepe ligging van het grondwater (GHG tussen 60 en 120 cm-mv) zijn de gronden hier geschikt voor infiltratie. Water dat in deze (zak)sloten/greppels terechtkomt wordt dus niet via het oppervlaktewatersysteem afgevoerd, maar infiltrert ter plaatse in de bodem.

Oostelijk deel fietspad (viaduct N69 – Volmolen)

Voor de gronden tussen het nieuwe viaduct over de N69 en de Zeven Fonteinën wordt de bestaande B-watergang verlegd. Mede gelet op het hoogteverschil tussen de rijbaan en de lager gelegen agrarische percelen is het niet praktisch om het water op te vangen in (zak)sloten of watergangen in de tussenberm tussen de rijbaan en het fietspad. Dit zou namelijk betekenen dat het fietspad op het traject tussen het nieuwe viaduct en de Zeven Fonteinën behoorlijk wat lager komt te liggen dan de rijbaan, wat de bereikbaarheid van het fietspad voor aanwonenden verslechtert. Bovendien zou in die situatie geen sprake zijn van een logische, natuurlijke scheiding tussen het fietspad en de naastgelegen agrarische gronden. Door de watergang hier aan de buitenzijde van het wegprofiel te leggen (dus rijbaan-fietspad-watergang in plaats van rijbaan-watergang-fietspad) wordt het hoogteverschil tussen rijbaan en fietspad beperkt en ontstaat een natuurlijke begrenzing tussen het vrijliggende fietspad en de agrarische gronden daarnaast. Om dit mogelijk te maken worden de bestaande B-watergangen verlegd door ze aan de buitenzijde van het fietspad te realiseren. Door de verlegging van de watergangen watert de rijbaan van de Broekhovenseweg in de toekomstige situatie af op de berm tussen rijbaan en fietspad. Om problemen bij hevige regenval in de vorm van afstroming over het fietspad te voorkomen, wordt onderzocht in hoeverre het mogelijk is om de bermen hol af te werken. Gelet op de beperkte breedte van de rijbaan (en daarmee de beperkte hoeveelheid op te vangen water) kan hiermee op relatief eenvoudige wijze worden voorzien in een voorziening die voorkomt dat het water bij hevige regenval afstroomt over het fietspad.

*Principeprofiel oostelijk deel fietspad (tussen viaduct N69 en Zeven Fonteinën):
rijbaan – tussenberm – fietspad - watergang*

De watergangen langs het oostelijk deel van de Broekhovenseweg staan in verbinding met het oppervlaktewatersysteem. Het water vanuit deze watergangen wordt – voor zover het niet ter plaatse infiltrert – afgevoerd naar De Dommel.

De watergangen behouden na verplaatsing hun verbinding met de watergangen in de omgeving, zodat het oppervlaktewatersysteem op dezelfde manier blijft functioneren als in de huidige situatie. Gelet op de beperkte toename van het verhard oppervlak, in combinatie met het gegeven dat zowel de Broekhovenseweg als de gronden binnen het plangebied nu ook al oppervlakkig afwateren op de bestaande watergangen, is geen sprake van een wezenlijke verandering van het waterhuishoudkundig systeem. Om versnelde afvoer van water te voorkomen worden, in overleg met het waterschap, de volgende maatregelen getroffen:

- De duikers die in de B-watergangen liggen worden hoger aangelegd dan de bodem van de watergang. Hierdoor ontstaat waterberging in de B-watergangen.
- De B-watergangen worden verbreed om op die manier een grotere waterbergingscapaciteit te realiseren.

Deze maatregelen worden zodanig uitgevoerd dat er voldoende waterberging wordt gecreëerd om het hemelwater van het extra verhard oppervlak te bergen. Voor de verlegging van de B-watergangen is een watervergunning benodigd. Het waterschap beoordeelt in het kader van de vergunningverlening of de maatregelen voldoen aan de gemaakte afspraken.

Dimensionering (zak)sloten en watergangen

De Broekhovenseweg heeft een rijbaanbreedte van 5,2 à 5,4 meter en watert aan twee zijden af. Uitgaande van een breedte van 5,4 meter watert per strekkende meter $2,7 \text{ m}^2$ verharding af op de bermen/sloten aan één zijde van de weg. Vanaf het fietspad watert per strekkende meter 4 m^2 af op deze bermen/sloten. Uitgaande van een maatgevende bui van 60 mm bedraagt de totale afwatering richting de bermen/sloten na aanleg van het fietspad $((2,7 + 4) \times 0,06) = 0,40 \text{ m}^3$ regenwater per strekkende meter. Een kleine (zak)sloot met een insteekbreedte van 1,5 meter, een bodembreedte van 0,5 meter en een diepte van 0,5 meter heeft een bergingscapaciteit van $0,50 \text{ m}^3$ en heeft dus al voldoende omvang om al het hemelwater tijdens een maatgevende bui te bergen. Daarbij is nog geen rekening gehouden met infiltratie van regenwater tijdens de bui (vanuit de zaksloot/watergang en/of het omringende maaiveld). Gelet op de goede werking van het huidige watersysteem kan het water afkomstig van rijbaan en fietspad prima ter plaatse worden geborgen en geïnfilterd via de (bestaande en/of nieuwe) zaksloten en watergangen. De nadere uitwerking en dimensionering zal met het waterschap worden afgestemd.

4.4 Natuur

4.4.1 Algemeen

De wet- en regelgeving op het gebied van natuur kent twee sporen: een gebiedsgericht en een soortgericht spoor. In de Wet natuurbescherming is zowel de bescherming van soorten als de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Daarnaast zijn gronden die deel uitmaken van het Natuur Netwerk Nederland (in Noord-Brabant bekend onder de naam Natuur Netwerk Brabant) planologisch beschermd via het provinciaal beleid. In paragraaf 3.2.3 van deze toelichting is reeds ingegaan op de ligging van delen van het plangebied in het NNB en de herbegrenzing en compensatie die hiermee samenhangen. Hierna wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van het plan in het licht van de Wet natuurbescherming.

4.4.2 Toetsing

In het plangebied is een quickscan flora en fauna uitgevoerd om de uitvoerbaarheid van het initiatief in relatie tot de natuurwetgeving te beoordelen.⁴ De onderzoeksrapportage is als bijlage opgenomen. Het onderzoek heeft zich niet alleen gericht op het fietspad langs de Broekhovenseweg, maar ook op de Heuvel/Dorpsstraat en delen van de Schoolstraat. Omdat dit bestemmingsplan uitsluitend betrekking heeft op het fietspad langs de Broekhovenseweg, wordt hierna zoveel mogelijk specifiek op dat deel van het onderzoek ingegaan.

⁴ Quickscan natuurwetgeving voor de aanleg van een fietspad in Bergeijk, Faunaconsult, 17 mei 2019

Het onderzoeksgebied bestaat uit droge bermen op zandgrond, die in de meeste gevallen zijn begroeid met soorten als biggenkruid, braam, vlasbekje, bijvoet, zandraket, grote brandnetel, veld-zuring, Jacobskruiskruid en vogelwikke. Daarnaast zijn er her en der locaties waar laanbomen (meestal ruwe berk) staan en zijn delen ingericht als akker of als voortuin. Op een aantal locaties is bosvegetatie aanwezig. Het gaat om:

- Zuidelijk deel Broekhovenseweg: een bos dat in de boomlaag wordt gecodominieerd door grove den en Corsicaanse den. Verder groeien hier zomereik, Amerikaanse vogelkers, lijsterbes en brem.
- Noordelijk deel Broekhovenseweg: een bosje waar ruwe berk en zwarte els codomineren in de boomlaag. Hier vormen bramen de ondergroei en is een ijzerrijk beekje met mannagras en liesgras aanwezig.⁵
- Op één plaats doorsnijdt het onderzoeksgebied een houtwal die bestaat uit zomereiken en wat ruwe berken en Amerikaanse vogelkers. Naast de houtwal ligt een greppel die tijdens het veldbezoek zo'n 3 cm water bevatte, maar waarin geen watervegetatie aanwezig is. Deze houtwal ligt in het plangebied van het provinciaal inpassingsplan 'Nieuwe verbinding Grenscorridor N69'.

Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateux' ligt op circa 330 meter ten noordoosten van het plangebied. Het Natura 2000-gebied Kempenland-West bevindt zich op ruim 9 kilometer van het plangebied. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 10 kilometer afstand. Het verwijderen van de huidige vegetatie, de aanleg en het gebruik van het fietspad zal leiden tot wat stikstofuitstoot. Er komt namelijk stikstof vrij bij bijvoorbeeld verbrandingsmotoren in gemotoriseerd verkeer. Tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateux' liggen de provinciale weg N397 en de kernen Westerhoven en Riethoven. Tussen het plangebied en 'Kempenland-West' liggen de snelweg A67, de provinciale wegen N397 en N284 en de kernen Eersel, Duizel en Hapert. Vanwege de ligging van de wegen en de afstand tussen de Natura 2000-gebieden en het plangebied worden geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden verwacht.

Natuur Netwerk Brabant

Een deel van het plangebied ligt in Natuurnetwerk Brabant (NNB). Op de beheertypenkaart van de provincie zijn hier 'Droog bos met productie' en 'Vochtig bos met productie' aangeduid. De aanleg van het fietspad zal leiden tot vernietiging van een deel van het NNB. Om dit verlies te compenseren worden drie compensatiepercelen ingericht als natuur. In paragraaf 3.2.3 van deze toelichting is hier uitgebreid op ingegaan.

Beschermde planten en dieren

Vogels en zoogdieren

In het onderzoeksgebied zijn enkele holle berken (laanbomen) aanwezig. Tijdens het veldbezoek werden deze allemaal met behulp van een boomcamera en lange ladder geïnspecteerd. In één boom bevond zich een nest met 5 jonge spreuwen. De holten in de overige bomen bleken zeer ondiep of meestal niet omhoog te lopen vanaf de opening (dit is noodzakelijk voor vleermuisverblijven). Slechts één boom heeft een diepe holte die vanaf de opening omhoog loopt, deze holte kon niet volledig worden geïnspecteerd. Omdat het hier een enkele holle boom betreft, kan echter worden aangenomen dat deze geen functie heeft als vleermuisverblijf (deze bevinden zich doorgaans in groepjes holle bomen, waarbij er gedurende het seizoen door de vleermuizen regelmatig wordt gewisseld van boom). Vleermuisverblijven zijn dus afwezig.

⁵ Deze gronden zijn bij de vaststelling van het bestemmingsplan buiten het plangebied gelaten.

Het ligt voor de hand dat de laanbomen en plaatsen waar de bestaande weg aan een bosrand grenst fungeren als vaste vliegroute of als foerageergebied van vleermuizen. Omdat er overal aan de overzijde van de weg of in de directe nabijheid van het onderzoeksgebied opgaande beplanting aanwezig is, is er overal echter voldoende alternatieve geleiding en foerageergebied aanwezig. In die zin is er dus geen sprake van een aantasting van een vaste rust- en verblijfplaats, zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming. Indien er buitenverlichting op de bosranden wordt gericht, kan dit wel een verstoring van vleermuizen opleveren.

Behalve het spreekwennest werden tijdens het veldbezoek geen vogelnesten aangetroffen, maar het is mogelijk dat kleine zangvogelnesten later in het broedseizoen aanwezig zijn. Roofvogelnesten, andere jaarrond beschermde vogelnesten of eekhoornnesten zijn echter nergens aangetroffen. Jaarrond beschermde vogelnesten zijn in het onderzoeksgebied afwezig. Als de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen broedende vogels worden verstoord (hun jongen kunnen hierdoor te lang worden achtergelaten en eieren kunnen te lang niet worden bebroed) of vernietigd. Ook kan het leiden tot sterfte van eieren en jonge vogels. Vanwege het gebrek aan voldoende dekking is het zo goed als uitgesloten dat er kleine marterachtigen in het plangebied aanwezig zijn. Dassenburchten, dassenlatrines, dassenwissels en snuitputjes van dassen zijn in het plangebied afwezig. In het plangebied leven mogelijk wel enkele algemene zoogdieren zoals de veldmuis.

Planten en overige soorten

In het onderzoeksgebied zijn alleen algemene, niet beschermde planten waargenomen. In het onderzoeksgebied zijn een waterhoudende greppel en een stroompje aanwezig. De waterhoudende greppel bevat normaliter geen water en is daarom ongeschikt als voortplantingswater voor amfibieën. Het stroompje is tijdens het veldbezoek bemonsterd met een steeknet van 70 cm breed en daarbij werden enkele tiendoornige stekelbaarzen en een bruine kikker gevangen (en weer losgelaten). Wegens de aanwezigheid van vis is het niet te verwachten dat meer bijzondere amfibieënsoorten het stroompje als voortplantingswater zullen gebruiken. Reptielen en andere soorten, die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming, zijn niet te verwachten in het plangebied.

Conclusies en aanbevelingen

- Algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren en amfibieën:
In het plangebied komen mogelijk zoogdieren voor, die onder de Wet natuurbescherming zijn beschermd. Het gaat om algemeen voorkomende soorten (zogenaamde A-soorten), waarvoor in Noord-Brabant een vrijstelling geldt in geval van ruimtelijke ontwikkeling en beheer en onderhoud. Dit houdt in dat deze soorten verstoord mogen worden zonder dat daar vooraf een ontheffing voor is verkregen. Wel geldt altijd de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). De zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor dieren en planten altijd zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Om aan de algemene zorgplicht te voldoen, moeten dieren die tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen, zo snel mogelijk naar een aangrenzende locatie buiten het plangebied worden verplaatst.
- Vogels:
Vernietiging en verstoring van vogelnesten is te vermijden, door het verwijderen van de vegetatie buiten de periode 15 maart – 15 juli (het broedseizoen van de meeste vogels) uit te voeren.
- Vleermuizen:
Bij laanbomen en op de plaatsen waar het fietspad in/naast het bos wordt aangelegd zijn geen aantastingen van een eventuele vaste vliegroute en/of foerageergebied voor vleermuizen te verwachten. Om verstoring van vleermuizen te voorkomen, mag er tot op een afstand van 10 meter van bomen alleen vleermuisvriendelijke buitenverlichting worden geplaatst: van de bomen af omlaag gerichte straatverlichting of amberkleurige UV-vrije led armaturen.

4.5 Geluid

4.5.1 Algemeen

Geluidhinder kan ontstaan vanwege verschillende activiteiten, waaronder wegverkeer, railverkeer en bedrijfsactiviteiten. De Wet geluidhinder, de Wet milieubeheer, het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Bouwbesluit geven normen voor de geluidbelasting op geluidgevoelige objecten (zoals woningen) en de minimale geluidwering die moet worden toegepast. De Wet geluidhinder bepaalt dat een akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd als een bestemmingsplan een geluidgevoelig object mogelijk maakt binnen de geluidzone van een bestaande geluidbron (een weg, een spoorlijn of een geluidgezoneerd bedrijventerrein) of als het plan een nieuwe geluidsbron valend onder de werkingssfeer van de Wet geluidhinder mogelijk maakt.

4.5.2 Toetsing

Dit bestemmingsplan ziet niet op de aanleg van nieuwe wegen, maar maakt slechts de aanleg van een vrijliggend fietspad mogelijk. Een fietspad valt niet onder de reikwijdte van de Wet geluidhinder. Omdat de aanleg van het fietspad niet gepaard gaat met verplaatsing of reconstructie van de bestaande weg, is akoestisch onderzoek niet noodzakelijk.

4.6 Luchtkwaliteit

4.6.1 Algemeen

Hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen) bevat de regelgeving op het gebied van luchtkwaliteit. In de Wet milieubeheer zijn luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen, waaronder stikstofdioxide (NO₂) en fijn stof (PM₁₀). In artikel 5.16 van de Wet milieubeheer is vastgelegd dat bestuursorganen bevoegdheden (zoals het vaststellen van een bestemmingsplan) mogen uitoefenen wanneer sprake is van één of meer van de volgende gevallen:

- a. er is geen sprake van een (dreigende) overschrijding van de grenswaarden;
- b. de concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht verbetert of blijft ten minste gelijk;
- c. het plan draagt 'niet in betekende mate' bij aan de concentratie van de desbetreffende stoffen in de buitenlucht;
- d. de ontwikkeling is opgenomen in een vastgesteld programma, zoals het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit.

Niet in betekende mate

Een nadere uitwerking van de regelgeving met betrekking tot het begrip 'niet in betekende mate' is vastgelegd in het 'Besluit niet in betekende mate' en de 'Regeling niet in betekende mate'. Als regel geldt dat projecten die minder dan 3% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀ bijdragen (3% van 40 µg/m³ ofwel 1,2 µg/m³) als 'niet in betekende mate' kunnen worden aangemerkt. Voor deze projecten kan een toetsing aan de grenswaarden dus achterwege blijven. In de Regeling zijn categorieën van gevallen benoemd die in ieder geval als 'niet in betekende mate' worden aangemerkt.

Besluit gevoelige bestemmingen

In aanvulling op de Wet milieubeheer en het 'Besluit niet in betekende mate' geldt het Besluit gevoelige bestemmingen. Het Besluit gevoelige bestemmingen richt zich op de bescherming van mensen met een verhoogde gevoeligheid voor fijnstof en stikstofdioxide: met name kinderen en ouderen. Indien een 'gevoelige bestemming' (zoals een school, kinderdagverblijf of verzorgingsstehuis) wordt gerealiseerd binnen de onderzoekszone van een rijksweg (300 meter vanaf de rand van de weg) of een provinciale weg (50 meter vanaf de rand van de weg) is altijd – ook als het initiatief 'niet in betekende mate' bijdraagt – een toetsing aan de grenswaarden nodig.

Als blijkt dat er geen sprake is van een (dreigende) overschrijding van grenswaarden, mogen de 'gevoelige objecten' worden gerealiseerd binnen de onderzoekszone.

4.6.2 Toetsing

Dit bestemmingsplan maakt de aanleg van een vrijliggend fietspad mogelijk langs een bestaande weg. De aanleg van het fietspad leidt niet tot een toename van fijnstof- of stikstofdioxide-uitstoot en dus niet tot een verhoging van de concentratie van deze stoffen. Daarmee wordt voldaan aan artikel 5.16, lid b van de Wet milieubeheer. De luchtkwaliteitseisen leveren geen belemmeringen op voor dit bestemmingsplan.

4.7 Bedrijfshinder

4.7.1 Algemeen

Bedrijven kunnen hinder veroorzaken voor hun omgeving, bijvoorbeeld in de vorm van geluidhinder, geurhinder of stofhinder. Als in een bestemmingsplan nieuwe bedrijfsactiviteiten worden toegestaan of als een nieuw gevoelig object wordt toegelaten in de omgeving van bestaande bedrijven moet worden getoetst of er sprake is van belemmeringen.

4.7.2 Toetsing

Een fietspad (en het langzaam verkeer dat van het fietspad gebruik maakt) is niet gevoelig voor de milieuhinder van bedrijven. Nader onderzoek is daarom niet noodzakelijk.

4.8 Externe veiligheid

4.8.1 Algemeen

Externe veiligheid betreft het risico dat aan bepaalde activiteiten is verbonden voor niet bij die activiteit betrokken personen. Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beheersen van risicovolle bedrijfsactiviteiten en van risicovol transport. Het gaat daarbij om de bescherming van individuele burgers en groepen tegen ongevallen met gevaarlijke stoffen. Het veiligheidsbeleid in Nederland is gebaseerd op een tweetal begrippen, het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico (PR) is de kans per jaar dat één persoon, die onafgebroken en onbeschermd op een plaats langs een transportroute of nabij een inrichting verblijft, komt te overlijden als gevolg van een incident met het vervoer, de opslag en/of de handeling van gevaarlijke stoffen. Daarbij geldt dat de omvang van het risico bepaald wordt door de afstand, waarbij geldt: hoe groter de afstand, des te kleiner het risico. De risico's worden weergegeven in PR-risicocontouren.

Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) is de kans per jaar dat een groep van 10 of meer personen in de omgeving van een transportroute of een inrichting waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in één keer het (dodelijk) slachtoffer wordt van een ongeval. In tegenstelling tot het plaatsgebonden risico geldt voor het groepsrisico geen grenswaarde maar een oriëntatiewaarde. Deze oriëntatiewaarde kan gezien worden als een streefwaarde en heeft geen juridische status. Het overschrijden van de oriëntatiewaarde is mogelijk mits dit in de besluitvorming door het bevoegd gezag wordt gemotiveerd.

Risicobronnen

Risicobronnen kunnen worden onderscheiden in risicovolle inrichtingen (waaronder lpg-tankstations), vervoer van gevaarlijke stoffen en buisleidingen.

Om voldoende ruimte te scheppen tussen een risicobron en objecten die risico lopen (kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten) moeten vaak afstanden in acht worden genomen. Ook ontwikkelingsmogelijkheden die ingrijpen in de personendichtheid kunnen om onderzoek vragen. Het beoordelingskader voor risicovolle inrichtingen wordt gevormd door het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen geldt het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt), waarin de Basisnetten voor weg, spoor en water zijn vastgelegd. Voor buisleidingen geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

4.8.2 Toetsing

Een fietspad is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object als bedoeld in de externe veiligheidswetgeving. Verkeersdeelnemers (in de auto, op de fiets, te voet of anderszins) worden niet betrokken bij de toetsing van externe veiligheid of in de berekeningen van het groepsrisico.

Omdat een fietspad in het kader van externe veiligheid geen bescherming behoeft, is verdere toetsing niet noodzakelijk.

4.9 Archeologie en cultuurhistorie

4.9.1 Algemeen

Het grondgebied van Bergeijk kent een rijke historie, waardoor veel cultuurhistorisch en archeologisch waardevolle elementen aanwezig zijn. Naast een rijk archeologisch bodemarchief zijn onder andere de historische lintstructuren, de opbouw van het landschap en de aanwezigheid van monumentale en beeldbepalende gebouwen van cultuurhistorische betekenis. Gemeenten zijn grotendeels verantwoordelijk voor het behoud van het archeologisch en cultuurhistorisch erfgoed. Om inzicht te krijgen in de aanwezige en te verwachten cultuurhistorische waarden is door de Kempengemeenten en A2-gemeenten een gezamenlijk erfgoedplan opgesteld. Het erfgoedplan bevat een uitgebreide inventarisatie van de archeologische en cultuurhistorische (verwachtings)waarden binnen het grondgebied van de betrokken gemeenten en een aanzet voor een integraal cultuurhistorisch beleid. De Erfgoedverordening gemeente Bergeijk 2016 is op 22 december 2016 vastgesteld.

Erfgoedkaart

De erfgoedkaart behorende bij het erfgoedplan bestaat uit drie delen: een inventarisatiekaart (die op zijn beurt is onderverdeeld in kaarten betreffende het archeologisch, historisch en fysisch landschap en een verstoringenkaart), verwachtingen- en waardenkaarten voor archeologie en cultuurhistorie en beleidskaarten voor archeologie en cultuurhistorie. Op de beleidskaarten zijn de inventarisatie en waardering van archeologische en cultuurhistorische elementen samengebracht en geconcretiseerd. De beleidskaarten vormen de basis voor het gemeentelijk beleid op het gebied van cultuurhistorie en kunnen worden vertaald in bestemmingsplannen.

Archeologische beleidskaart

Op de archeologische beleidskaart, die deel uitmaakt van de erfgoedverordening, zijn de archeologische (verwachtings)waarden voor het hele gemeentelijk grondgebied in beeld gebracht. Op basis van een analyse van landschappelijke, bodemkundige en archeologische informatie is een vlakdekkende kaart opgesteld. Binnen het grondgebied van de gemeente Bergeijk is een aantal terreinen met een monumentale status aanwezig en bevinden zich diverse gebieden van archeologische waarde. Daarnaast kunnen vier archeologische verwachtingszones worden onderscheiden. Ook kunnen gebieden worden aangemerkt waarvoor geen archeologische verwachting geldt.

Op de beleidskaart wordt onderscheid gemaakt in 7 categorieën:

- categorie 1: archeologisch monument;
- categorie 2: gebied van archeologische waarde;
- categorie 3: gebied met hoge verwachting (historische kernen en linten);

- categorie 4: gebied met hoge verwachting;
- categorie 5: gebied met middelhoge verwachting;
- categorie 6: gebied met lage verwachting;
- categorie 7: gebied zonder archeologische verwachting.

Voor elke categorie zijn ondergrenzen vastgesteld. Voor bodemingrepen die groter zijn dan een bepaalde oppervlakte (variërend van 100 tot 25.000 m²) en dieper reiken dan een bepaalde diepte onder maaiveld (0,30, 0,40 of 0,50 meter) is archeologisch onderzoek verplicht. Binnen het plangebied komen categorie 4 (gebied met hoge verwachting), categorie 5 (gebied met middelhoge verwachting) en categorie 6 (gebied met lage verwachting) voor.

4.9.2 Toetsing archeologie

Archeologisch bureauonderzoek en selectieadvies

Omdat in het plangebied op grond van het gemeentelijk archeologiebeleid verschillende archeologische verwachtingswaarden voorkomen, is archeologisch bureauonderzoek verricht.⁶ De onderzoeksrapportage is als bijlage bij deze toelichting opgenomen. Het onderzoek had niet slechts betrekking op de Broekhovenseweg, maar ook op gronden langs de Heuvel/Dorpsstraat en de Schoolstraat. Uit het bureauonderzoek blijkt dat voor het plangebied een brede archeologische verwachting geldt, gebaseerd op onderzoeken uit de omgeving en de bekende informatie over de geomorfologie en hoogteligging. Het feit dat het merendeel van het onderzoeksgebied zich bevindt op hooggelegen dekzandwelingen leidt tot de verwachting dat het een gunstige verblijfsplaats is geweest in het verleden. Dit wordt bevestigd door vondsten in de omgeving uit de periodes laat-paleolithicum tot en met late middeleeuwen/nieuwe tijd. Er kunnen op voorhand geen perioden worden uitgesloten. Er kunnen in het onderzoeksgebied archeologische resten worden aangetroffen uit de steentijd tot en met de middeleeuwen/nieuwe tijd, afhankelijk van de precieze bodemopbouw.

De aanwezigheid van archeologische sporen is sterk afhankelijk van het feit of de bodemopbouw in het onderzoeksgebied verstoord is geraakt door bebouwing of andere grondwerkzaamheden. Dit kan niet worden bepaald door een bureauonderzoek alleen. Daarom wordt geadviseerd om in het onderzoeksgebied een verkennend booronderzoek uit te voeren om de mate van intactheid van de bodemopbouw en de aanwezigheid van archeologisch relevante lagen dan wel niveaus te bepalen. Op die manier kan een onderbouwd advies worden gegeven over de impact van de herinrichting van het plangebied en de noodzakelijke archeologische onderzoeken die daarvoor moeten worden uitgevoerd. Dit betreft een selectieadvies.

Toetsing archeologisch onderzoek en selectiebesluit

De rapportage van het bureauonderzoek is voor advies voorgelegd aan de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). De ODZOB heeft op 29 oktober 2018 advies uitgebracht, dat als bijlage bij deze toelichting is opgenomen.⁷ Omdat met het bureauonderzoek de archeologische verwachtingswaarde nog niet in voldoende mate is aangetoond adviseert de ODZOB – net als het bureauonderzoek – archeologisch vervolgonderzoek.

Omdat er geen aanwijzingen zijn voor grootschalige en diepe verstoringen en voor de aanleg van het fietspad vermoedelijk gegraven zal worden tot in het archeologische niveau, zal een verkennend booronderzoek vermoedelijk geen nieuwe gegevens opleveren met betrekking tot de archeologische verwachtingswaarden in het plangebied. Daarom wordt geadviseerd om in die delen van het plangebied waar bodemingrepen dieper dan 30 cm gepland zijn, de werkzaamheden archeologisch te begeleiden. Het doel van dit onderzoek is om grip te krijgen op mogelijk aanwezige archeologische waarden.

⁶ Bureauonderzoek fietspaden Bergeijk, Antea Group Archeologie, 25 februari 2019

⁷ Advies Archeologische Monumentenzorg 2018 – 172, Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, 29 oktober 2018

Het proefsleuvenonderzoek (variant archeologische begeleiding) dient plaats te vinden aan de hand van een door het bevoegd gezag goedgekeurd programma van eisen en uitgevoerd te worden door een archeologisch bedrijf gecertificeerd voor het uitvoeren van archeologische opgravingen. Het archeologisch onderzoek wordt uitgevoerd door middel van het volgen van de graafmachine. Er dient op aanwijzing van de archeoloog in de sleuven een leesbaar vlak en vooral ook bodemprofielen te worden aangelegd met als doel eventuele archeologische resten te identificeren, te inventariseren en te documenteren, waarbij voldoende tijd wordt geboden voor het uitvoeren van het archeologisch onderzoek. Omdat het onderzoeksgebied redelijk omvangrijk is, is geadviseerd om in het op te stellen Programma van Eisen gemotiveerde keuzes te maken over delen van het traject die intensief en extensief begeleid worden.

Bescherming via dubbelbestemming

Op dit moment is niet duidelijk hoe het fietspad exact wordt aangelegd en hoe diep de bodemverstoring zal zijn. Dit is mede afhankelijk van de gekozen funderingswijze. Daarom zijn in dit bestemmingsplan dubbelbestemmingen opgenomen ter bescherming van de mogelijk aanwezige archeologische waarden. De dubbelbestemmingen zijn gebaseerd op de gemeentelijke archeologische beleidskaart en zijn overgenomen uit het geldende bestemmingsplan. Ter bescherming van de archeologische waarden is in de dubbelbestemmingen een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden opgenomen. De dubbelbestemmingen maken het mogelijk om - als blijkt dat de ondergrens voor grondroerende werkzaamheden op (delen van) het traject wordt overschreden - archeologische begeleiding als voorwaarde aan de omgevingsvergunning te verbinden.

4.9.3 Toetsing cultuurhistorie

Op de cultuurhistorische waardenkaart van de provincie Noord-Brabant is de Broekhovenseweg aangeduid als historisch geografische lijn van redelijk hoge waarde. Het tracé van deze weg is op topografische kaarten van rond 1900 al duidelijk herkenbaar. Wel is het landschap sinds die periode ingrijpend gewijzigd. De Broekhovenseweg liep rond 1900 nog door een grootschalig heidegebied en loopt nu door een afwisseling van bossen en agrarische gronden. Verder zijn op de cultuurhistorische waardenkaart geen waardevolle elementen aangeduid in het plangebied. De gemeentelijke cultuurhistorische waardenkaart geeft een vergelijkbaar beeld. De Broekhovenseweg is op deze kaart aangemerkt als lijn van redelijk hoge waarde. Aan de uiterste oostzijde ligt de weg in het ensemble van de Dommel en de Keersop.

De aanleg van een vrijliggend fietspad parallel aan de bestaande weg leidt niet tot een aantasting van cultuurhistorische waarden. Het (historische) tracé van de weg wordt niet aangetast en er is geen sprake van een aantasting van het cultuurhistorische ensemble rond de Dommel en de Keersop. Er zijn uit oogpunt van cultuurhistorie daarom geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan.

4.10 Kabels en leidingen

4.10.1 Algemeen

In de ondergrond ligt een groot aantal kabels en leidingen. Een deel van deze leidingen is planologisch relevant, gelet op de externe veiligheidsrisico's (bijvoorbeeld bij gasleidingen en brandstofleidingen, gereguleerd via het Besluit externe veiligheid buisleidingen) of het belang van de leidingen voor de aan- en afvoer van drinkwater of rioolwater (grotere waterleidingen en rioolpersleidingen). Ook hoogspanningslijnen vergen planologische bescherming.

4.10.2 Toetsing

De Broekhovenseweg kruist oostelijk van het woonperceel Wilgerijs 6 een rioolwatertransportleiding die in beheer is van Waterschap De Dommel. De leiding is, inclusief een beschermingszone van 5 meter aan weersijden van de leiding, bestemd als 'Leiding - Riool'.

Voor de aanleg van het fietspad is in de uitvoeringsfase overleg nodig met de leidingbeheerder. De dubbelbestemming bepaalt daarom dat voor diverse werkzaamheden, waaronder de aanleg van (fiets)paden, een omgevingsvergunning benodigd is. Die vergunning kan uitsluitend worden verleend als het behoud van een veilige ligging van de leiding gewaarborgd is en nadat overleg heeft plaatsgevonden met de leidingbeheerder.

5 Het bestemmingsplan

5.1 Plansystematiek

Dit bestemmingsplan heeft tot doel om de aanleg van een vrijliggend fietspad mogelijk te maken langs de Broekhovenseweg, in het buitengebied van Bergeijk. Voor de systematiek en inhoud van het bestemmingsplan is aangesloten bij het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2011', inclusief de partiële herzieningen van 2014 en 2017. Dit betekent dat het fietspad, met inbegrip van de groene berm tussen fietspad en rijstrook, is bestemd als 'Verkeer'. Het bosgebied ter hoogte van het Huisven is bestemd als 'Bos'. Relevante dubbelbestemmingen (zoals de dubbelbestemming 'Leiding – Riool' en de dubbelbestemmingen voor archeologie) zijn overgenomen uit het geldende bestemmingsplan. De percelen waarop natuurcompensatie plaatsvindt zijn bestemd als 'Natuur'. Ook voor deze percelen zijn de relevante dubbelbestemmingen en gebiedsaanduidingen uit het geldende bestemmingsplan overgenomen.

5.2 Opzet van de regels

Overeenkomstig de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2012 (SVBP2012) zijn de regels van dit bestemmingsplan onderverdeeld in vier hoofdstukken. Hoofdstuk 1 bevat de inleidende regels. In hoofdstuk 2 zijn de bestemmingsregels opgenomen. Hoofdstuk 3 en 4 bevatten de algemene regels respectievelijk de overgangs- en slotregels. Hierna wordt de inhoud van de regels per hoofdstuk kort toegelicht. In paragraaf 5.3 wordt ingegaan op de bestemmingen die in dit bestemmingsplan zijn opgenomen.

Hoofdstuk 1 - Inleidende regels

Dit hoofdstuk bevat twee artikelen. In het artikel 1 zijn de begrippen opgenomen die van belang zijn voor de toepassing van de planregels. Artikel 2 betreft de wijze van meten, waarin is aangegeven hoe bij de toepassing van de regels wordt gemeten.

Hoofdstuk 2 - Bestemmingsregels

In dit hoofdstuk zijn regels gegeven voor de in het plangebied voorkomende bestemmingen. Per bestemming is het toegestane gebruik van de gronden geregeld in de bestemmingsomschrijving en, indien nodig, in de specifieke gebruiksregels. Daarnaast zijn per bestemming bouwregels gegeven voor de bebouwing die mag worden opgericht.

Hoofdstuk 3 - Algemene regels

Dit hoofdstuk bevat een aantal algemene regels:

- Een anti-dubbeltelregel: hierin is bepaald dat grond die is meegerekend bij het toestaan van een bouwplan, niet nogmaals kan worden meegerekend bij de beoordeling van een volgend bouwplan.
- Algemene bouwregels: hierin is een regel opgenomen die bepaalt dat, indien de maatvoering van bestaande, legaal opgerichte, bouwwerken afwijkt van wat in het bestemmingsplan is toegestaan, de afwijkende maatvoering mag worden gehandhaafd.
- Algemene gebruiksregels: hierin is aangegeven welk gebruik in ieder geval als strijdig gebruik wordt aangemerkt.
- Algemene aanduidingsregels: hierin zijn regels opgenomen voor de gebiedsaanduiding 'overige zone – zoekgebied voor behoud en herstel van watersystemen'.
Algemene afwijkingsregels: in de algemene afwijkingsregels is bepaald in welke gevallen het bevoegd gezag een omgevingsvergunning voor het afwijken kan verlenen.
- Overige regels: in de overige regels is geregeld dat waar in de planregels wordt verwezen naar andere wettelijke regelingen, geduid wordt op de regelingen zoals die luiden op het tijdstip van het terinzageleggen van het ontwerpbestemmingsplan. Daarnaast is in de overige regels een parkeerregeling opgenomen.

Hoofdstuk 4 - Overgangs- en slotregels

Hoofdstuk 4 bevat twee artikelen. In het eerste artikel is het overgangsrecht opgenomen, zoals dat ingevolge het Besluit ruimtelijke ordening is voorgeschreven. Het tweede artikel bevat de slotregel, waarin is aangegeven hoe de regels kunnen worden aangehaald.

5.3 De bestemmingen

In dit bestemmingsplan komen de volgende bestemmingen voor:

Bos

De bestemming 'Bos' is opgenomen voor de bosstrook langs de Broekhovenseweg, ter hoogte van het Huisven. Hier blijft tussen het fietspad en de rijbaan een strook bos behouden. De gronden met de bestemming 'Bos' zijn bestemd voor behoud, herstel en ontwikkeling van bos en voor behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke, ecologische en natuurwaarden van de gronden. Binnen de bestemming zijn daarnaast onverharde paden, water en waterhuishoudkundige voorzieningen en extensief recreatief medegebruik toegestaan.

Binnen de bestemming 'Bos' mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde voor extensief recreatief medegebruik (zoals picknickplekken, banken en afvalbakken) worden gebouwd. Ter bescherming van de waarden van de gronden is een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden opgenomen. Er is onder meer een omgevingsvergunning benodigd om opgaand houtgewas te rooien.

Natuur

De bestemming 'Natuur' is opgenomen voor de percelen waar natuurcompensatie plaatsvindt. De gronden met de bestemming 'Natuur' zijn bestemd voor behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden en ecologische waarden van de gronden en voor behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke waarden. Binnen de bestemming zijn daarnaast onverharde paden, water en waterhuishoudkundige voorzieningen en extensief recreatief medegebruik toegestaan.

Binnen de bestemming 'Natuur' mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde voor extensief recreatief medegebruik (zoals picknickplekken, banken en afvalbakken) worden gebouwd. Ter bescherming van de waarden van de gronden is een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden opgenomen, dat tot doel heeft om de (toekomstige) natuur- en landschapswaarden te beschermen. De gronden met de bestemming 'Natuur' zijn op dit moment in agrarisch gebruik en hebben nog geen bijzondere natuur- of landschappelijke waarden. De gronden worden als compensatie voor de NNB-aantasting ingericht als natuur overeenkomstig de onderbouwing van natuurdoeltypen die als bijlage aan de planregels is toegevoegd. De werkzaamheden die samenhangen met de eerste aanleg van natuur zijn uitgezonderd van de vergunningplicht, mits die werkzaamheden in overeenstemming zijn met de onderbouwing van natuurdoeltypen.

Verkeer

Het fietspad is, inclusief de groene bermen, bestemd als 'Verkeer'. De gronden met de bestemming 'Verkeer' zijn bestemd voor voorzieningen voor verkeer en verblijf in de vorm van een fietspad. Daarnaast zijn groenvoorzieningen (waaronder wegbeplanting), water en waterhuishoudkundige voorzieningen en nutsvoorzieningen toegestaan.

Binnen de bestemming 'Verkeer' mogen geen gebouwen worden gebouwd. De bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde bedraagt maximaal 4 meter. Daarnaast zijn vergunningvrije bouwwerken toegestaan, waaronder bouwwerken, geen gebouwen zijnde ten behoeve van verkeersregeling en verlichting. Omdat dergelijke bouwwerken vergunningvrij zijn, hoeft er in het bestemmingsplan geen regeling voor te worden opgenomen.

In de bestemming 'Verkeer' is een voorwaardelijke verplichting opgenomen. De voorwaardelijke verplichting bepaalt dat het gebruik van het fietspad binnen de verkeersbestemming uitsluitend is toegestaan indien de gronden met de bestemming 'Natuur' binnen 3 jaar na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan zijn ingericht als natuur overeenkomstig de memo met onderbouwing van natuurdoeltypen. De memo is als bijlage bij de regels opgenomen.

Leiding - Riool (dubbelbestemming)

De voor 'Leiding - Riool' bestemde gronden zijn, naast de overige aan de gronden gegeven bestemmingen, mede bestemd voor de aanleg, instandhouding en bescherming van een rioolwatertransportleiding.

Op of in deze gronden mag uitsluitend worden gebouwd ten behoeve van de ondergrondse leiding. Er kan een omgevingsvergunning verleend worden voor het bouwen ten behoeve van de overige bestemmingen van deze gronden, mits advies is ingewonnen bij de leidingbeheerder. Een veilige ligging van de leidingen is gewaarborgd doordat een omgevingsvergunning is vereist voor het uitvoeren van diverse werken en werkzaamheden. Ook bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor deze werken en werkzaamheden heeft de leidingbeheerder een adviserende rol.

Waarde – Archeologie (dubbelbestemmingen)

Overeenkomstig het gemeentelijk erfgoedplan zijn verschillende dubbelbestemmingen opgenomen ter bescherming van de archeologische (verwachtings)waarden. Dit bestemmingsplan kent drie dubbelbestemmingen: 'Waarde - Archeologie 4.1', 'Waarde - Archeologie 5.1' en 'Waarde - Archeologie 6'. De systematiek van elke dubbelbestemming is hetzelfde, alleen de ondergrenzen zijn verschillend.

Ter bescherming van de archeologische waarden kunnen burgemeesters en wethouders, als daar op basis van een archeologisch onderzoek aanleiding toe bestaat, voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning voor het bouwen. Dit kan in de vorm van het treffen van technische maatregelen, het doen van een opgraving of archeologische begeleiding van werkzaamheden. Daarnaast is een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden opgenomen. Per dubbelbestemming gelden ondergrenzen voor wat betreft de oppervlakte en diepte van de verstorings. Voor verstoringen met een beperkt oppervlak of een beperkte verstoringsdiepte is archeologisch onderzoek niet noodzakelijk. De ondergrenzen variëren, overeenkomstig het erfgoedplan, per dubbelbestemming.

Waterstaat – Attentiegebied Natuur Netwerk Brabant (dubbelbestemming)

De gronden die in de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant zijn aangeduid als attentiezone waterhuishouding zijn in dit bestemmingsplan voorzien van de dubbelbestemming 'Waterstaat - Attentiegebied Natuur Netwerk Brabant'. De gronden met deze dubbelbestemming zijn mede bestemd voor het behoud, het herstel en/of de ontwikkeling van de hydrologische waarden van de gronden. Ter bescherming van deze waarden is een omgevingsvergunningstelsel voor werken en werkzaamheden opgenomen.

6 Uitvoerbaarheid

6.1 Financiële uitvoerbaarheid

6.1.1 Kostenverhaal

Als in een bestemmingsplan een bouwplan, zoals gedefinieerd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening, mogelijk wordt gemaakt, dient conform artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening een exploitatieplan te worden opgesteld. Het opstellen van een exploitatieplan is niet noodzakelijk als het kostenverhaal anderszins is verzekerd, bijvoorbeeld door het sluiten van een anterieure overeenkomst met grondeigenaren of ontwikkelende partijen.

Het aanleggen van een fietspad is geen bouwplan zoals bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening. Het opstellen van een exploitatieplan of het sluiten van anterieure overeenkomsten is daarom niet aan de orde.

6.1.2 Financiële haalbaarheid

Het fietspad wordt aangelegd in opdracht van de gemeente Bergeijk. In de gemeentelijke begroting is rekening gehouden met de aanleg van het fietspad. Het bestemmingsplan is financieel uitvoerbaar.

6.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

6.2.1 Inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Fietspaden Westerhoven – Riethoven 2019' heeft met ingang van 11 april 2019 gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegen. In het voorontwerpbestemmingsplan was niet alleen de aanleg van een fietspad langs de Broekhovenseweg mogelijk gemaakt, maar ook de aanleg van een fietspad langs de Heuvel/Dorpsstraat (tussen de N397 en Riethoven) en langs de Schoolstraat (tussen Riethoven en de Kapelstraat).

De inspraakreacties hebben aanleiding gegeven tot een splitsing van het voorontwerpbestemmingsplan in twee ontwerpbestemmingsplannen. Het fietspad langs de Heuvel/Dorpsstraat is opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan 'Fietspad Heuvel – Dorpsstraat', dat in de loop van 2020 ter inzage heeft gelegen. Voor de aanleg van een fietsverbinding tussen Riethoven en de Volmolen heeft naar aanleiding van de ingediende reacties eerst een alternatievenonderzoek plaatsgevonden. Het onderzoek heeft voor de Schoolstraat geleid tot een andere keuze dan in het voorontwerpbestemmingsplan. Hier wordt geen vrijliggend fietspad meer gerealiseerd. In plaats daarvan is het voornemen om de grens van de bebouwde kom van Riethoven in noordelijke richting te verschuiven. In combinatie met aanpassing van het bestaande wegprofiel kan het fietsverkeer en het gemotoriseerd verkeer dan op een verkeersveilige manier worden afgewikkeld zonder dat daarvoor een vrijliggend fietspad hoeft te worden aangelegd. Omdat aanpassing van het wegprofiel mogelijk is binnen de gelende bestemming, is herziening van het bestemmingsplan voor de Schoolstraat niet langer nodig.

Het alternatievenonderzoek voor de Broekhovenseweg heeft voor het oostelijk deel van het tracé geleid tot een ander ontwerp. Waar eerder was voorzien in een watergang/(zak)sloot tussen het fietspad en de rijbaan is, gelet op de wensen en adviezen van de insprekers, nu gekozen voor een profiel waarin het fietspad naast de rijbaan ligt en de watergang aan de buitenzijde van het fietspad ligt, ter hoogte van de (lager gelegen) agrarische gronden. Daarnaast is voorzien in doorgangen naar het fietspad om het fietspad goed bereikbaar te maken vanaf de woonpercelen aan de noordzijde van de Broekhovenseweg.

De inspraakreacties die betrekking hebben op de fietspaden langs de Schoolstraat en de Broekhovenseweg zijn samengevat en beantwoord in een nota inspraak en vooroverleg. De nota is, inclusief de rapportages die zijn opgesteld in het kader van het alternatievenonderzoek, als bijlage bij deze toelichting opgenomen.

6.2.2 Vooroverleg

Het voorontwerpbestemmingsplan 'Fietspaden Westerhoven – Riethoven 2019' is overeenkomstig artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening in vooroverleg gestuurd naar de betrokken instanties. Er zijn vooroverlegreacties ontvangen van de provincie Noord-Brabant, Waterschap De Dommel, de Gasunie en de GGD Brabant-Zuidoost. De vooroverlegreacties zijn samengevat en beantwoord in een nota inspraak en vooroverleg, die als bijlage bij deze toelichting is opgenomen. In de nota is per vooroverlegreactie aangegeven welke aanpassingen in het plan zijn gedaan naar aanleiding van de reactie.

6.2.3 Vaststelling

Het ontwerpbestemmingsplan 'Fietspad Broekhovenseweg 2020' heeft overeenkomstig artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 1 oktober 2020 voor een periode van zes weken ter inzage gelegen. Gedurende de periode van terinzagelegging kon eenieder een schriftelijke of mondelinge zienswijze indienen. Tijdens de terinzagelegging zijn drie zienswijzen ontvangen. De zienswijzen zijn samengevat en beantwoord in een nota zienswijzen en ambtshalve aanpassingen, die als bijlage bij deze toelichting is opgenomen. In de nota is per zienswijze aangegeven of die heeft geleid tot aanpassing van het bestemmingsplan.

Mede naar aanleiding van de zienswijzen is het plangebied van dit bestemmingsplan bij de vaststelling gewijzigd. De gronden tussen de Zeven Fonteinen en de Volmolen, waar in het ontwerpbestemmingsplan de aanleg van een fietspad aan de noordzijde van de rijbaan was voorzien, zijn buiten het plangebied gelaten. De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van het bestemmingsplan een motie aangenomen waarin het college is opgedragen om voor het tracédeel tussen de Zeven Fonteinen en de Volmolen verder te onderzoeken of situering van een fietspad aan de zuidzijde mogelijk is. Over dit deel van het fietspad zal op een later moment besluitvorming plaatsvinden.

Naast aanpassingen naar aanleiding van de zienswijzen is in het bestemmingsplan een ambtshalve aanpassing gedaan. Het Projectplan herinrichting Beekloop, dat als bijlage bij de regels van het ontwerpbestemmingsplan was opgenomen, is vervangen door een memo met de onderbouwing van natuurdoeltypen, die een concrete uitwerking van het projectplan voor de drie compensatiepercelen beschrijft.

Het bestemmingsplan 'Fietspad Broekhovenseweg 2020' is op 28 januari 2021 vastgesteld door de gemeenteraad.